

EXPUNERE DE MOTIVE

Lege privind instituirea Sistemului național de notificare a excavațiilor în zona de protecție și de siguranță a rețelelor de gaze naturale „Sapă Sigur”

Secțiunea 1

Titlul prezentului proiect de act normativ

Lege privind instituirea Sistemului național de notificare a excavațiilor în zona de protecție și de siguranță a rețelelor de gaze naturale „Sapă Sigur”.

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii prezentului act normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Prezentul proiect de act normativ are ca sursă inițiativa legislativă a unui grup de deputați și senatori, formulată în temeiul art. 74 alin. (1) și (4) din Constituția României, republicată. Proiectul respectă normele de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și exigențele instrumentului de prezentare și motivare reglementate de Hotărârea Guvernului nr. 443/2022.

2.2. Descrierea situației actuale

a) Cadrul normativ și instituțional existent

Rețelele de gaze naturale din România sunt reglementate, în principal, prin Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare. Articolul 100 din lege definește noțiunile de „zonă de protecție” și „zonă de siguranță” ale obiectivelor din sectorul gazelor naturale, iar art. 190 interzice o serie de activități în aceste zone, inclusiv efectuarea de săpături fără avizul operatorului de rețea.

Cadrul tehnic relevant este reprezentat de Normele Tehnice pentru proiectarea, executarea și exploatarea sistemelor de alimentare cu gaze naturale, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 89/2018, cu modificările ulterioare; Normele Tehnice pentru proiectarea și execuția conductelor de transport gaze naturale, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 118/2013, cu modificările ulterioare; Procedura de emitere a avizului în vederea autorizării executării construcțiilor amplasate în vecinătatea obiectivelor/sistemelor din sectorul petrol și gaze naturale, aprobată prin Ordinul ministrului economiei și comerțului nr. 47/2003.

b) Deficiențele cadrului actual

Cadrul normativ actual, deși stabilește în mod principal interdicția executării de excavații neautorizate în zonele de protecție și siguranță, nu dispune de mecanismele operaționale necesare pentru respectarea efectivă a acestor obligații. Principalele deficiențe sunt: absența unui sistem informatic național centralizat la care toți executanții de lucrări de excavație să fie obligați să notifice prealabil intenția de excavare; lipsa transparenței cartografice — culoarele zonelor de protecție și de siguranță nu sunt accesibile publicului în format digital interactiv și uniform la nivel național; o conformare deficitară a executanților cu obligația de obținere a avizului de amplasament; absența unui regim juridic codificat pentru lucrările de urgență; absența unui registru al incidentelor.

c) Cauze și efecte

Cauzele structurale ale problemei sunt de natură normativă (obligațiile de la art. 190 din Legea nr. 123/2012 sunt formulate în termeni generali, fără proceduri operaționale detaliate, termene clare sau instrumente digitale), administrativă (fragmentarea responsabilităților între operatorii de rețea, absența unui ghișeu unic) și tehnologică (rămânerea în urmă față de bunele practici europene de tip „one-call”/„call before you dig”). Efectele acestor cauze includ producerea frecventă de incidente cu consecințe pentru siguranța cetățenilor, pentru continuitatea serviciului de alimentare, pentru integritatea infrastructurii energetice critice și pentru bugetele operatorilor și ale executanților.

d) Grupuri-țintă afectate

Beneficiari direcți ai proiectului: executanții de lucrări de construcții și excavație; beneficiarii lucrărilor (investitori publici și privați); operatorii de rețele de gaze naturale; autoritățile administrației publice locale; cetățenii și consumatorii finali; autoritatea de reglementare ANRE.

e) Consecințele neadoptării proiectului

În absența unui cadru legal care să instituie Sistemul Sapă Sigur, România va rămâne unul dintre puținele state membre ale Uniunii Europene cu rețele a gazelor naturale de mare amploare fără un sistem național de notificare digitală a excavațiilor. Neadoptarea va perpetua producerea de incidente cu consecințe umane și economice, va întârzia implementarea cerințelor din Directiva (UE) 2022/2557 privind reziliența entităților critice și va menține costuri sociale ridicate generate de întreruperi de servicii și de reparații.

2.3. Schimbări preconizate

a) Scopul și obiectivele proiectului

Proiectul instituie Sistemul Sapă Sigur ca platformă națională digitală pentru notificarea, evidența, monitorizarea și controlul tuturor lucrărilor de excavație realizate în zona de protecție și de siguranță a rețelelor de gaze naturale din România (art. 1–2 din proiect). Obiectivele specifice sunt prevenirea incidentelor, protecția vieții și sănătății persoanelor, asigurarea transparenței cartografice, standardizarea procedurii de notificare și autorizare, instituirea Biletului de Săpătură

digital, reducerea costurilor sociale generate de incidente și promovarea culturii de percepție a riscului.

b) Modificările substanțiale aduse

Propunerea legislativă prevede:

1) repoziționarea rolului operatorului de rețea în validarea Biletului de Săpătură (art. 16, 18, 21, 25). Validarea devine atribuția expresă a operatorului de rețea, după efectuarea marcajului zonei de protecție și semnarea procesului verbal de predare-primire amplasament. Executantul, prin responsabilul de lucrare, are obligația de a verifica marcajul — operațiune distinctă de validarea propriu-zisă a Biletului;

2) introducerea procesului verbal de predare-primire amplasament ca instrument formal de transfer al amplasamentului și ca document premergător validării Biletului de Săpătură (art. 5 pct. 12, art. 18, art. 21);

3) instituirea art. 4 — regimul lucrărilor în situații de urgență — cu definiție cumulativă pe patru criterii (pericol iminent; imposibilitatea amânării; calitatea legală a executantului; proporționalitatea intervenției), notificare telefonică ex ante către operator, notificare ex post în 48 de ore prin Sistem, generare automată a Biletului de Săpătură cu mențiunea „regim de urgență”, confirmare a operatorului în 5 zile lucrătoare, sancțiune calificată pentru invocare abuzivă și răspundere civilă agravată;

4) reglementarea regimului hărții digitale (art. 28) prin instituirea a patru niveluri de acces: nivelul public general (informații pe raza unei localități), nivelul public extins (culoare pe un teren, condiționat de dovada dreptului), nivelul de editare (operatori) și nivelul de administrare (ANRE);

5) recunoașterea costurilor operatorilor de rețea în tarifele reglementate (art. 39 alin. (3) și art. 43 alin. (2)), conform principiului costurilor justificate prevăzut de Legea nr. 123/2012;

6) crearea calendarului de implementare etapizată cu introducerea unui termen suplimentar de 60 de zile de la finalizarea fiecărei etape (art. 39 alin. (2));

c) Opțiunile de reglementare examinate

Au fost analizate trei opțiuni: (i) menținerea statu quo și consolidarea procedurală prin amendarea Legii nr. 123/2012 și a reglementărilor secundare, fără sistem digital dedicat; (ii) un sistem de notificare voluntar administrat de asociațiile profesionale; (iii) un sistem digital obligatoriu național, cu operator public (ANRE) și finanțare mixtă. Opțiunile (i) și (ii) au fost respinse ca insuficiente; experiența europeană (KLIC/WIBON-Olanda; DT-DICT-Franța; NUAR-Regatul Unit; sistemul 811-Statele Unite) demonstrează că numai caracterul obligatoriu, universalitatea acoperirii și administrarea publică garantează rata de conformare necesară. Opțiunea (iii), selectată, urmează modelul francez DT-DICT, operațional din 1 iulie 2012, și modelul olandez KLIC/WIBON, administrat de Kadaster.

d) Monitorizarea și evaluarea implementării

Proiectul instituie un mecanism de monitorizare multistrat — raport anual ANRE publicat până la 31 martie (art. 36), rapoarte trimestriale, tablou de bord public în timp real (art. 35),

indicatori cuantificabili (art. 38: reducerea cu cel puțin 50% a incidentelor în 5 ani: rată de conformare de cel puțin 75% în 3 ani).

2.4. Alte informații

Din perspectiva dreptului comparat, proiectul se aliniază cu bunele practici consacrate ale statelor membre ale Uniunii Europene și OCDE: sistemul francez DT-DICT (Decretul nr. 2011-1241, art. R. 554-32 din Code de l'environnement pentru lucrările în regim de urgență); sistemul olandez KLIC/WIBON (administrat de Kadaster în baza Wet Informatie-uitwisseling Bovengrondse en Ondergrondse Netten); sistemul britanic NUAR (National Underground Asset Register); sistemul american 811 (operat sub regimul 49 CFR Part 198 coroborat cu Common Ground Alliance Best Practices); sistemul german BIL eG. Convergența acestor modele cu arhitectura propusă prin proiect validează atât necesitatea, cât și fezabilitatea Sistemului Săpă Sigur.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al prezentului act normativ

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate

Adoptarea proiectului generează beneficii și costuri finite, cu un raport net favorabil. Pe latura beneficiilor: reducerea incidentelor provocate de excavații necontrolate, având ca țintă cuantificabilă reducerea cu cel puțin 50% în 5 ani de la implementarea integrală (art. 38 lit. a)); economii directe și indirecte pentru operatorii de rețea (reducerea costurilor de reparație, de gestionare a situațiilor de urgență și a celor juridice); reducerea perturbărilor serviciului de alimentare pentru consumatorii finali; eficientizarea procedurilor de autorizare a construcțiilor; crearea unui registru național al incidentelor cu valoare adăugată pentru planificarea urbană și politica energetică.

Pe latura costurilor: cheltuieli de dezvoltare și implementare a platformei digitale; cheltuieli recurente de operare și mentenanță; costuri de conformare pentru executanții de lucrări, limitate la timpul administrativ de transmitere a notificărilor și la parcurgerea modului de instruire online gratuit. Costurile suplimentare suportate de operatorii de rețea pentru îndeplinirea obligațiilor prevăzute de prezenta lege se recunosc, conform art. 39 alin. (3), în tarifele reglementate de transport și de distribuție a gazelor naturale, conform principiului costurilor justificate prevăzut de Legea nr. 123/2012.

3.2. Impactul social

Proiectul contribuie la protecția dreptului la viață, la integritate fizică și la sănătate, consacrate la art. 22 și art. 34 din Constituția României, republicată, și la art. 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Reducerea numărului de incidente cu gaze naturale elimină riscuri letale și de rănire gravă pentru muncitorii din construcții și pentru locuitorii din vecinătatea lucrărilor de excavație. Modulul de instruire online prevăzut la art. 30 contribuie la formarea profesională a responsabililor de lucrare. Harta digitală publică și tabloul de

bord public (art. 35) sporesc transparența și accesul cetățenilor la informații relevante privind infrastructura critică din vecinătatea lor. Obligațiile se aplică uniform tuturor executanților de lucrări de excavație, fără caracter discriminatoriu.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul instituie, prin art. 14 alin. (3), obligația de a obține un Bilet de Săpătură valid înainte de începerea lucrărilor de excavație. Această obligație reprezintă o limitare a libertății de exercitare a activităților economice în condițiile art. 45 din Constituție și art. 16 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, dar este justificată de un scop legitim (protecția vieții, sănătății și siguranței publice), este proporțională cu situația care a determinat-o (procedura se realizează digital, gratuit sau cu tarif rezonabil, în termene predeterminate) și nu aduce atingere existenței dreptului — în sensul jurisprudenței constante a Curții Constituționale privind testul proporționalității (a se vedea, în general, jurisprudența Curții Constituționale dezvoltată pe marginea art. 53 din Constituție privind calitatea legii).

Restrângerea respectă cerințele cumulative ale art. 53 din Constituție: este prevăzută prin lege; este necesară într-o societate democratică; este proporțională cu situația care a determinat-o; se aplică nediscriminatoriu; nu aduce atingere existenței dreptului.

Regimul lucrărilor în situații de urgență, instituit prin art. 4, asigură că nu sunt afectate posibilitățile de intervenție în situațiile de pericol iminent pentru viață, sănătate, bunuri sau continuitatea serviciilor esențiale.

Dispozițiile privind protecția datelor cu caracter personal, prevăzute la art. 7 alin. (5) și art. 10 alin. (2) lit. j), asigură conformitatea cu Regulamentul (UE) 2016/679 (GDPR) și cu Legea nr. 190/2018.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Reducerea incidenței avariilor rețelei de gaze naturale va contribui la securitatea aprovizionării cu energie și la reducerea costurilor externalizate generate de perturbările producției industriale și ale activității comerciale. Sectorul construcțiilor va beneficia de simplificarea și digitalizarea procedurii de autorizare. Impactul cantitativ asupra principalilor indicatori macroeconomici nu este cuantificabil cu certitudine la momentul prezent și va fi evaluat ex-post pe baza datelor agregate din Sistem.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul instituie o platformă digitală de utilitate publică, accesibilă în mod gratuit sau la tarife identice pentru toți utilizatorii, indiferent de dimensiune sau de apartenența la un grup de afaceri. Cadrul procedural este uniform, nediscriminatoriu și aplicabil egal tuturor executanților de lucrări de excavație. Finanțarea din bugetul public a infrastructurii Sistemului nu constituie ajutor de stat în sensul art. 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, întrucât platforma este un instrument de utilitate publică accesibil universal, fără a conferi un avantaj economic selectiv unor întreprinderi determinate. Recunoașterea costurilor operatorilor de rețea în tarifele

reglementate (art. 39 alin. (3)) respectă principiul costurilor justificate prevăzut de Legea nr. 123/2012 și nu modifică logica reglementării tarifare a sectorului.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Impactul direct asupra mediului de afaceri este pozitiv net. Costurile de conformare constau în: obligația de notificare prealabilă prin Sistem, realizabilă digital, inclusiv prin aplicație mobilă: desemnarea unui responsabil de lucrare cu certificat de absolvire al modului de instruire online (art. 24 lit. c)), modulul fiind gratuit. Beneficiile directe pentru mediul de afaceri includ predictibilitate procedurală, acces la harta digitală cu informații actualizate privind culoarele de protecție și reducerea timpului de obținere a avizului de amplasament. Proiectul va fi supus Testului Întreprinderilor Mici și Mijlocii prevăzut de Legea nr. 346/2004.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul are un impact pozitiv asupra mediului înconjurător prin reducerea numărului de avarii la rețelele de gaze naturale. Metanul, componenta principală a gazelor naturale, este un gaz cu efect de seră cu potențial de încălzire globală semnificativ mai ridicat decât dioxidul de carbon pe orizont scurt. Reducerea pierderilor de gaze prin avariile rețelei de distribuție și transport contribuie la diminuarea emisiilor fugitive de metan, în linie cu obiectivele Regulamentului (UE) 2024/1787 privind reducerea emisiilor de metan în sectorul energiei. Totodată, reducerea săpăturilor necontrolate diminuează fragmentarea solului în proximitatea traseelor de rețea.

3.7. Implicații asupra digitalizării și inovării

Proiectul este o intervenție normativă cu puternic conținut de digitalizare, întrucât creează cadrul juridic pentru construirea și operarea unei platforme digitale naționale de utilitate publică. Arhitectura tehnică (art. 8) valorifică soluțiile cloud-first și cloud-native pe infrastructura cloud guvernamentală a ADR, cu disponibilitate de minimum 99,5% (art. 10 alin. (2) lit. c)) și cu cerințe de securitate cibernetică conform Directivei (UE) 2022/2555 transpusă prin Legea nr. 58/2023. Interoperabilitatea cu Platforma națională de interoperabilitate (Legea nr. 242/2022), cu INIS (Ordonanța Guvernului nr. 4/2010), cu sistemele informatice ale Inspectoratului de Stat în Construcții și cu ghișeul unic al construcțiilor (Legea nr. 50/1991) valorifică datele existente, în spiritul principiului „once only” promovat de Cadrul european de interoperabilitate.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul contribuie la implementarea Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 și la realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite, în special: ODD 3 (sănătate și bunăstare), ODD 7 (energie curată și accesibilă), ODD 9 (industrie, inovare și infrastructură), ODD 11 (orașe și comunități durabile) și ODD 13 (acțiune climatică). Implementarea etapizată (art. 39) asigură durabilitatea proiectului prin testare pilotă și ajustare progresivă înainte de extinderea națională.

3.9. Alte informații

Nu există alte informații relevante pentru secțiunea de impact socioeconomic care nu au fost acoperite în subsecțiunile precedente.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

Tabelul de impact financiar este prezentat orientativ, urmând a fi consolidat prin fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, elaborată de Ministerul Energiei și ANRE, cu avizul Ministerului Finanțelor, ulterior depunerii proiectului pe circuitul parlamentar definitiv.

Sumele exprimate în mii lei (RON).

Indicatori	Anul curent (2026)	Anul I (2027)	Anul II (2028)	Anul III (2029)	Anul IV (2030)	Anul V (2031)	Media 5 ani
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	0	0	0	0	0	0	0
a) buget de stat, din acesta:	0	0	0	0	0	0	0
(i) impozit pe profit	0	0	0	0	0	0	0
(ii) impozit pe venit	0	0	0	0	0	0	0
b) bugete locale	0	0	0	0	0	0	0
c) bugetul asigurărilor sociale de stat	0	0	0	0	0	0	0
d) alte tipuri de venituri	0	0	0	0	0	0	0
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	0	+24.830	+9.640	+7.980	+5.800	+5.800	+10.810
a) buget de stat, din acesta:	0	+7.080	+2.750	+2.280	+1.740	+1.740	+3.118
(i) cheltuieli de personal	0	0	0	0	0	0	0
(ii) bunuri și servicii	0	+7.080	+2.750	+2.280	+1.740	+1.740	+3.118
b) bugete locale	0	0	0	0	0	0	0

e) bugetul asigurărilor sociale de stat	0	0	0	0	0	0	0
d) alte tipuri de cheltuieli (bugetul propriu ANRE)	0	+17.750	+6.890	+5.700	+4.060	+4.060	+7.692
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	0	-24.830	-9.640	-7.980	-5.800	-5.800	-10.810
a) buget de stat	0	-7.080	-2.750	-2.280	-1.740	-1.740	-3.118
b) bugete locale	0	0	0	0	0	0	0

4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare

Bugetul propriu al ANRE; bugetul de stat alocat ADR pentru componenta de infrastructură de cloud guvernamental; fonduri europene nerambursabile (Planul Național de Redresare și Reziliență — Componenta 7 „Transformare digitală”, Programul Orizont Europa, Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Programul Digital Europe); tarife percepute prin Sistem, stabilite prin ordin al președintelui ANRE.

4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare

Nu este cazul. Proiectul nu reduce venituri bugetare.

4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor cheltuielilor bugetare

Estimările sunt fundamentate prin comparație cu proiecte similare europene — National Underground Asset Register (Regatul Unit), KLIC/WIBON (Olanda) — ajustate la prețurile pieței de tehnologia informației din România și la dimensiunea infrastructurii reglementate. Etapa I (12 luni — pilot București + Medias): aproximativ 24.830 mii lei, din care dezvoltare platformă software 15.000-17.000 mii lei, infrastructură cloud guvernamental 3.000-4.000 mii lei, încărcare date inițială + reglementări secundare + comunicare pilot 4.000-5.000 mii lei. Etapa a II-a (12 luni — municipii reședință de județ): aproximativ 9.640 mii lei. Etapa a III-a (12 luni — implementare națională): aproximativ 7.980 mii lei. Anii IV-V (operare curentă): aproximativ 5.800 mii lei/an. Impactul financiar net cumulat pe 5 ani este estimat la aproximativ -54.050 mii lei (cheltuieli nete), cu perspectiva atingerii autofinanțării parțiale începând cu Etapa a III-a prin creșterea veniturilor din tarife.

4.7. Prezentarea documentelor aplicabile în cazul majorării cheltuielilor bugetare

Fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, urmează a fi elaborată de Ministerul Energiei și ANRE, cu avizul Ministerului Finanțelor.

4.8. Alte informații

Proiectul prevede la art. 12 alin. (1) lit. b) posibilitatea finanțării din fonduri europene nerambursabile, care poate reduce semnificativ impactul net asupra bugetului general consolidat. Identificarea instrumentelor de finanțare europeană aplicabile revine inițiatorului și autorităților competente în etapa de pregătire a implementării.

Secțiunea a 5-a

Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ

Prin art. 42 din proiect, Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare, se completează la articolul 190, prin introducerea, după litera d), a unei noi litere, litera e), care prevede interdicția efectuării de lucrări de excavație în zona de protecție a obiectivelor de gaze naturale fără un Bilet de Săpătură valid emis prin Sistemul Sapă Sigur.

Prin art. 41 din proiect, Procedura de emitere a avizului în vederea autorizării executării construcțiilor amplasate în vecinătatea obiectivelor/sistemelor din sectorul petrol și gaze naturale, aprobată prin Ordinul ministrului economiei și comerțului nr. 47/2003, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează prin introducerea mențiunii privind obligativitatea obținerii Biletului de Săpătură.

Prin art. 40 din proiect, ANRE are obligația de a emite, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a legii, prin ordin al președintelui: specificațiile tehnice ale Sistemului, cu avizul ADR; regulamentul de organizare și funcționare a Sistemului Sapă Sigur; normele privind procedura de marcarea a zonei de protecție; conținutul modulului de instruire online; nivelul de detaliu al informațiilor accesibile publicului pe harta digitală (cu avizul conform al Consiliului Suprem de Apărare a Țării, în termen de 8 luni); procedura de verificare a marcajului și de evaluare a impactului.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Dezvoltarea platformei informatice va impune derularea de proceduri de achiziție publică de către ANRE și/sau ADR, în conformitate cu Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, și cu Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale. Proiectul nu conține prevederi derogatorii de la cadrul achizițiilor publice.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația Uniunii Europene

5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

Proiectul nu transpune o directivă a Uniunii Europene în mod formal. Proiectul asigură crearea cadrului național de aplicare a prevederilor incidente din directive europene transpuse anterior în dreptul intern:

a) Directiva 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2007 de instituire a unei infrastructuri pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană (INSPIRE),

transpusă prin Ordonanța Guvernului nr. 4/2010, republicată — prin obligarea operatorilor de rețea să furnizeze date în format GIS, cu integrarea progresivă a standardelor INSPIRE;

b) Directiva (UE) 2022/2557 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind reziliența entităților critice (CER) — Sistemul constituie o măsură de prevenție a incidentelor provocate de excavații necontrolate, implementând cerințele art. 13 lit. a) și lit. b) din Directivă;

c) Directiva (UE) 2022/2555 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune (NIS 2), transpusă prin Legea nr. 58/2023 — prin desemnarea Directoratului Național de Securitate Cibernetică ca autoritate de avizare a cerințelor de securitate.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE direct aplicabile

a) Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal — proiectul asigură aplicarea prin desemnarea expresă a ANRE ca operator de date (art. 10 alin. (2) lit. j)), prin limitarea datelor colectate la minimum necesar și prin trimiterea la Legea nr. 190/2018;

b) Regulamentul (UE) nr. 1089/2010 al Comisiei din 23 noiembrie 2010 de punere în aplicare a Directivei 2007/2/CE privind interoperabilitatea seturilor și serviciilor de date spațiale — proiectul asigură integrarea progresivă a prevederilor regulamentului în harta digitală și în baza de date națională;

c) Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă (eIDAS) — proiectul asigură mecanismele de autentificare electronică și de semnătură electronică în cadrul Sistemului (art. 11 alin. (1) lit. e));

d) Regulamentul (UE) 2017/1938 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2017 privind măsuri de garantare a siguranței aprovizionării cu gaze naturale — proiectul contribuie la implementarea obligațiilor privind protecția infrastructurii și la prevenirea incidentelor cu impact asupra aprovizionării.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu există hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene direct incidente în domeniul de reglementare al proiectului — sistemele digitale naționale de notificare a excavațiilor. Jurisprudența Curții privind libertatea de stabilire și libera prestare a serviciilor (art. 49 și art. 56 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene) este relevantă în măsura în care obligația de notificare ar putea constitui o restricție a accesului pe piața construcțiilor; totuși, obligația este proporțională cu scopul de protecție a siguranței publice, condiție recunoscută ca justificare legitimă de jurisprudența constantă a Curții.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Planul de acțiune al Comisiei Europene pentru digitalizarea sectorului energetic (COM/2022/552 final din 18 octombrie 2022); Convenția de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, ratificată de România prin Legea nr. 86/2000, relevantă pentru obligația de transparență cartografică instituită prin harta digitală publică.

5.6. Alte informații

Nu există alte informații relevante.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul. Proiectul nu se încadrează în categoriile exceptate de la procedura de consultare publică prevăzute de art. 6 și art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată. Procedura de consultare publică se aplică integral.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul a fost dezbătut public, inclusiv în cadrul dezbaterii organizate la Senat la data de 17 martie 2026, și a fost supus consultării cu următoarele entități:

a) Asociația Energia Inteligentă (AEI) — organizație neguvernamentală specializată în analiza sectorului energetic, în calitate de inițiator al consolidării și de filtrare a remarcilor formulate de operatori și autorități;

b) Asociația Companiilor de Utilități din Energie (ACUE) — care a transmis 85 de remarci pe articole, integrate în centralizatorul închis la 11 mai 2026. Din acestea, AEI a acceptat integral 53, a acceptat parțial 12 (cu reformulări specifice) și a respins motivat 18;

c) Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCPI) — care a transmis 7 remarci tehnice de corelare cu cadrul Infrastructurii Naționale pentru Informații Spațiale și cu Hotărârea Guvernului nr. 777/2016 privind structura, organizarea și funcționarea Registrului electronic național al nomenclaturilor stradale. AEI a acceptat 4 integral și 3 parțial;

d) operatori de rețele de gaze naturale (Transgaz S.A., Distrigaz Sud Rețele S.A., Delgaz Grid S.A.) — care au participat la dezbateri privind obligațiile de furnizare a datelor, termenele de marcare a zonei de protecție și protecția informațiilor clasificate;

Autoritatea pentru Digitalizarea României (ADR) — va fi consultată cu privire la arhitectura cloud a Sistemului și la cerințele de interoperabilitate;

Directoratul Național de Securitate Cibernetică (DNSC) — va fi consultat cu privire la cerințele de securitate cibernetică.

6.4. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Proiectul instituie obligații semnificative pentru unitățile administrativ-teritoriale (art. 13, art. 27). Structurile asociative ale administrației publice locale — Asociația Municipiilor din România (AMR), Asociația Orașelor din România (AOR), Federația Autorităților Locale din România (FALR) — urmează a fi consultate.

6.5. Informații privind avizarea de către

a) Consiliul Legislativ — aviz obligatoriu potrivit art. 79 alin. (1) din Constituție și art. 4 din Legea nr. 73/1993 privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Legislativ, republicată;

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării — aviz necesar exclusiv pentru componenta de reglementare a accesului la informațiile cu caracter sensibil din harta digitală, potrivit art. 28 alin. (6) din proiect;

c) Consiliul Economic și Social — se solicită aviz consultativ

d) Consiliul Concurenței — punct de vedere potrivit art. 25 lit. d) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deși proiectul nu instituie ajutoare de stat și nu ridică probleme de concurență.

6.6. Alte informații

Nu există alte informații privind consultările efectuate.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea prezentului act normativ

Nu e cazul.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Impactul asupra mediului este analizat detaliat la subsecțiunea 3.6. Proiectul nu generează impact negativ asupra biodiversității. Efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sunt pozitive — reducerea numărului de incidente cu gaze naturale, prevenirea exploziilor și incendiilor cu pierderi umane.

7.3. Alte informații

Nu există alte informații privind activitățile de informare publică.

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea prezentului act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ

a) Necesitatea înființării unor noi organisme în cadrul administrației publice centrale și/sau locale

Proiectul nu impune înființarea unor organisme noi. Operatorul Sistemului Săpă Sigur este Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, autoritate publică autonomă cu personalitate juridică, deja existentă. Rolul de gazdă a infrastructurii cloud guvernamental revine Autorității pentru Digitalizarea României, organism deja existent.

b) Necesitatea extinderii competențelor instituțiilor existente

ANRE dobândește atribuții suplimentare privind instituirea, administrarea, dezvoltarea și mentenanța Sistemului; elaborarea regulamentului de organizare și funcționare; gestionarea bazei de date naționale; administrarea registrelor; aprobarea conținutului modulului de instruire; raportul anual și rapoartele trimestriale; constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor; încheierea protocoalelor de colaborare. Finanțarea activităților suplimentare se asigură din bugetul ANRE și din fondurile prevăzute la art. 12.

ADR dobândește atribuții suplimentare privind asigurarea infrastructurii de cloud guvernamental; conectarea Sistemului la Platforma națională de interoperabilitate; acordarea de asistență tehnică; avizarea specificațiilor tehnice; asigurarea mecanismelor de autentificare electronică.

Inspectoratul de Stat în Construcții, poliția locală și organele Ministerului Afacerilor Interne dobândesc competențe de control al respectării prevederilor prezentei legi, integrate în atribuțiile existente de inspecție și control (art. 31). Operatorii sistemelor de distribuție a gazelor naturale și operatorul Sistemului Național de Transport dobândesc competența de a dispune oprirea lucrărilor de excavație neregulamentare (art. 32 alin. (1)), în corelare cu prevederile art. 114 din Legea nr. 123/2012.

c) Planul de implementare etapizată

Implementarea este etapizată în trei etape de câte 12 luni (art. 39 alin. (1)): Etapa I — pregătire și pilotare (dezvoltare infrastructură IT, prima încărcare a datelor în 3 luni pentru proiectele-pilot și 12 luni pentru restul rețelelor, aprobarea regulamentului și a normelor secundare, implementarea piloților la nivelul municipiului București și al municipiului Medias); Etapa a II-a — implementare în toate municipiile reședință de județ; Etapa a III-a — implementare națională. Obligația de notificare devine efectivă după 60 de zile de la data finalizării fiecărei etape sau de la data comunicării ANRE a finalizării, în situația în care această dată este ulterioară (art. 39 alin. (2)).

d) Monitorizarea

Monitorizarea se realizează prin tabloul de bord public în timp real (art. 35); rapoarte trimestriale ale ANRE (art. 36 alin. (3)); raport anual al ANRE publicat și transmis Parlamentului și Guvernului până la 31 martie (art. 36 alin. (1) și (4)); indicatori de performanță cuantificabili (art. 38: reducerea cu cel puțin 50% a numărului de incidente în 5 ani; rată de conformare de minimum 75% în 3 ani; reducerea timpului mediu de marcare a zonei de protecție; creșterea numărului de verificări ale hărții digitale; reducerea timpului mediu de emitere a Biletelor de Săpătură). Aceste criterii vor constitui baza pentru evaluarea ex-post a actului normativ, planificată a fi realizată de ANRE după 5 ani de la implementarea integrală a Sistemului.

e) Extinderea Sistemului la alte categorii de infrastructură subterană

Art. 44 prevede că, în termen de 24 de luni de la finalizarea Etapei a III-a, Guvernul, la propunerea ANRE și cu consultarea autorităților de reglementare competente, analizează oportunitatea extinderii Sistemului la alte categorii de infrastructură subterană (rețele electrice, rețele de apă, rețele de telecomunicații), potrivit art. 1 alin. (4) din proiect, și prezintă Parlamentului un raport însoțit, după caz, de un proiect de act normativ.

8.2. Alte informații

Nu există alte informații privind măsurile de implementare, monitorizare și evaluare.

În numele inițiatorilor,

Sébastien-Ioan Burduja

Deputat PNL de București

LEGE

de siguranță a rețelelor de gaze naturale „Sapă Sigur”

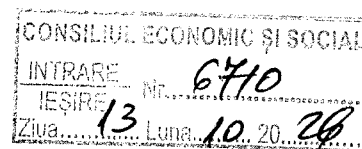
[illegible]

Tabel susținători
LEGE
privind instituirea Sistemului național de notificare a excavațiilor în zona de protecție și
de siguranță a rețelelor de gaze naturale „Sapă Sigur”

[illegible]

Tabel susținători
LEGE
privind instituirea Sistemului național de notificare a excavațiilor în zona de protecție și
de siguranță a rețelelor de gaze naturale „Sapă Sigur”

[illegible]

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Camera Deputaților

Senatul

LEGE

privind instituirea Sistemului național de notificare a excavațiilor în zona de protecție și de siguranță a rețelelor de gaze naturale „Sapă Sigur”

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

TITLUL I DISPOZIȚII GENERALE

CAPITOLUL I Obiect, scop și domeniu de aplicare

Art. 1. – Obiectul legii

(1) Prezenta lege reglementează instituirea, organizarea, funcționarea și administrarea Sistemului național de notificare a excavațiilor realizate de persoane fizice sau juridice în zona de protecție și de siguranță a rețelelor de gaze naturale, denumit în continuare Sistemul Sapă Sigur.

(2) Sistemul Sapă Sigur reprezintă platforma națională digitală destinată notificării, autorizării, evidenței, monitorizării și controlului tuturor lucrărilor de excavație executate în zona de protecție și de siguranță a rețelelor de gaze naturale din România, prin operaționalizarea cu mijloace digitale a obligațiilor prevăzute la art. 100 și art. 190 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Sistemul Sapă Sigur este un sistem informatic de utilitate publică și face parte din Sistemul electronic național, în sensul prevederilor Legii nr. 242/2022 privind schimbul de date între sisteme informatice și crearea Platformei naționale de interoperabilitate, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Domeniul de aplicare al prezentei legi poate fi extins prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, și la alte categorii de infrastructură subterană critică, cu adaptarea corespunzătoare a procedurilor și cerințelor specifice.

Art. 2. – Scopul legii

Prezenta lege are drept scop:

a) prevenirea incidentelor provocate de lucrări de excavație neautorizate sau executate necorespunzător în zona de protecție și de siguranță a rețelelor de gaze naturale, astfel cum sunt

delimitate potrivit normelor tehnice aprobate prin ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei;

b) protecția vieții, sănătății și securității persoanelor, a bunurilor și a mediului împotriva riscurilor generate de deteriorarea rețelelor de gaze naturale;

c) asigurarea transparenței digitale privind amplasamentul culoarelor zonelor de protecție și de siguranță aferente rețelelor de gaze naturale, prin crearea unei hărți publice interactive cu acoperire națională, în condițiile art. 28;

d) standardizarea la nivel național a procedurii de notificare și autorizare a lucrărilor de excavație în proximitatea rețelelor de gaze naturale;

e) instituirea Biletului de Săpătură digital ca instrument unic de evidență, control și trasabilitate a lucrărilor de excavație;

f) reducerea costurilor directe și indirecte generate de incidentele provocate de terți asupra rețelelor de gaze naturale;

g) creșterea gradului de conformare a executanților de lucrări de excavație cu obligațiile prevăzute la art. 190 din Legea nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare;

h) promovarea culturii de percepție a riscului în rândul populației, al autorităților administrației publice centrale și locale, al instituțiilor publice și al executanților de lucrări de construcții.

Art. 3. – Domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege se aplică tuturor lucrărilor de excavație precizate la alin. (2), executate pe teritoriul României și care se realizează în zona de protecție sau în zona de siguranță a rețelelor de gaze naturale, indiferent de natura, scopul sau regimul de autorizare al lucrării.

(2) Sunt supuse dispozițiilor prezentei legi următoarele categorii de lucrări:

a) lucrări de construcții autorizate potrivit Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

b) lucrări de instalare, reparare, întreținere, înlocuire sau modernizare a rețelelor edilitare subterane, inclusiv rețele de apă, canalizare, termoficare, telecomunicații, energie electrică și gaze naturale;

c) lucrări de excavație pentru realizarea sau exploatarea carierelor de agregate minerale, balastierelor sau exploatarea de suprafață;

d) lucrări de terasamente, nivelare, decopertare sau orice alte lucrări care implică modificarea cotelor de adâncime ale terenului;

e) lucrări de plantare a vegetației forestiere, a plantațiilor pomicole sau viticole care implică operațiuni de săpătură mecanizată sau manuală în zona de protecție sau de siguranță a rețelelor de gaze naturale;

f) orice alte lucrări care implică operațiuni de săpătură mecanizată sau manuală în zona de protecție sau de siguranță a rețelelor de gaze naturale.

(3) Prezenta lege nu se aplică:

a) lucrărilor de excavație executate de operatorii de rețele de gaze naturale licențiați potrivit Legii nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, în zona propriilor capacități energetice, care se supun reglementărilor tehnice specifice emise de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;

b) lucrărilor de instalare, reparare, întreținere, înlocuire sau modernizare a rețelelor de distribuție a gazelor naturale realizate de operatorii economici care execută lucrări în numele și/sau în beneficiul operatorilor de rețele de gaze naturale licențiați;

c) intervențiilor de urgență executate de serviciile profesioniste de urgență potrivit Legii nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor, cu modificările și completările ulterioare, și Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 15/2005, cu modificările și completările ulterioare.

(4) În cazul intervențiilor de urgență prevăzute la alin. (3) lit. c), notificarea în Sistemul Sapă Sigur se realizează în termen de maximum 48 de ore de la data începerii intervenției, de către autoritatea administrației publice centrale sau locale care a dispus intervenția. Conținutul minim al notificării și procedura de confirmare se stabilesc prin regulamentul prevăzut la art. 10 alin. (2) lit. b).

(5) Lucrările de reparație sau intervenție urgentă asupra rețelelor edilitare, altele decât cele de gaze naturale, care se realizează în zona de protecție sau de siguranță a rețelelor de gaze naturale, se supun dispozițiilor prezentei legi și sunt asimilate, după caz, regimului prevăzut la art. 4.

Art. 4. – Regimul lucrărilor în situații de urgență

(1) Pentru aplicarea prezentei legi, prin lucrare în regim de urgență se înțelege lucrarea de excavație care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) este destinată înlăturării sau prevenirii unui pericol iminent pentru viața, sănătatea sau integritatea corporală a persoanelor, pentru bunuri, mediu sau continuitatea unui serviciu public esențial de utilitate publică;

b) nu poate fi amânată fără producerea sau agravarea consecințelor prevăzute la lit. a);

c) este dispusă sau executată de un operator de rețele edilitare licențiat, de un serviciu public de urgență sau de o autoritate a administrației publice centrale sau locale, în limitele competenței legale;

d) natura și amploarea sa sunt strict limitate la intervenția necesară pentru înlăturarea pericolului iminent ori restabilirea serviciului public afectat.

(2) Lucrările în regim de urgență sunt exceptate, prin derogare de la art. 14, de la obligația notificării prealabile prin Sistemul Sapă Sigur și de la obligația obținerii Biletului de Săpătură anterior începerii lucrărilor.

(3) Executantul lucrării în regim de urgență are obligația de a notifica telefonic, prin numărul unic prevăzut la art. 6 alin. (1) lit. j), operatorul sau operatorii de rețele de gaze naturale competenți teritorial, înainte de începerea lucrărilor sau, în cazul în care notificarea prealabilă nu este obiectiv posibilă, în cel mai scurt timp posibil de la începerea lucrărilor.

(4) Executantul lucrării în regim de urgență are obligația de a transmite, prin Sistemul Săpă Sigur, în termen de maximum 48 de ore de la începerea lucrărilor, o notificare ex post conținând cel puțin:

a) descrierea succintă a situației de urgență, cu indicarea condițiilor cumulative prevăzute la alin. (1);

b) coordonatele geografice în sistemul național de proiecție Stereografic 1970 și adresa administrativă a punctului de lucru;

c) identificarea operatorului sau operatorilor de rețele de gaze naturale notificați conform alin. (3);

d) natura, întinderea și adâncimea estimată a lucrării;

e) măsurile preventive aplicate în vederea protejării rețelelor de gaze naturale.

(5) La înregistrarea notificării ex post prevăzute la alin. (4), Sistemul Săpă Sigur generează automat un Bilet de Săpătură cu mențiunea „regim de urgență”, având statutul valid, supus confirmării operatorului de rețea în termen de maximum 5 zile lucrătoare. Confirmarea poate consta inclusiv în solicitarea adresată executantului de a executa, după încheierea intervenției de urgență, lucrările de remediere sau de protecție impuse prin condițiile tehnice ale operatorului.

(6) Invocarea regimului de urgență în absența îndeplinirii cumulative a condițiilor prevăzute la alin. (1) constituie contravenția prevăzută la art. 33 pct. 17 și se sancționează cu amendă în cuantum dublu față de cel prevăzut la art. 34 alin. (1) lit. a).

(7) Răspunderea civilă pentru pagubele provocate rețelelor de gaze naturale prin lucrări declarate în regim de urgență fără respectarea condițiilor prevăzute la alin. (1) sau a obligațiilor prevăzute la alin. (3) și (4) se angajează în condițiile dreptului comun, fără posibilitatea invocării urgenței ca temei exonerator.

(8) Conținutul minim al notificării ex post și procedura de confirmare a Biletului de Săpătură în regim de urgență se stabilesc prin regulamentul prevăzut la art. 10 alin. (2) lit. b).

CAPITOLUL II

Definiții

Art. 5. – Termeni și expresii

În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. Bilet de Săpătură – documentul digital generat de Sistemul Săpă Sigur, identificat printr-un cod unic BSS, care certifică îndeplinirea obligației de notificare prealabilă a lucrării de excavație și respectarea procedurii de obținere a avizului de amplasament și de marcarea zonei de protecție de către operatorul de rețea, constituind condiție pentru începerea lucrărilor de excavație;

2. cod unic BSS – codul unic alfanumeric generat automat de Sistemul Săpă Sigur în etapa de inițiere și de înregistrare a lucrării în platformă, prin intermediul căruia se identifică datele aferente unei notificări de excavație;

3. executantul lucrării – persoana fizică, persoana fizică autorizată, întreprinderea familială, întreprinderea individuală sau persoana juridică care realizează efectiv lucrarea de excavație, inclusiv subcontractanții acesteia;

4. harta digitală a culoarelor de protecție și siguranță – componenta cartografică interactivă a Sistemului Sapă Sigur, cu acoperire națională, care prezintă culoarele zonelor de protecție și de siguranță aferente rețelelor de gaze naturale, întocmită pe baza datelor furnizate de operatorii de rețea, în formatul GIS stabilit prin reglementările Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, cu integrarea progresivă, pe măsura adoptării specificațiilor tehnice naționale, a prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1089/2010 al Comisiei din 23 noiembrie 2010 de punere în aplicare a Directivei 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului (INSPIRE) privind interoperabilitatea seturilor și serviciilor de date spațiale, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Ordonanței Guvernului nr. 4/2010 privind instituirea Infrastructurii naționale pentru informații spațiale în România, republicată;

5. lucrare de excavație – orice operațiune de săpătură mecanizată sau manuală, de forare, de dragare, de fundare prin batere sau vibrație, de subtraversare ori de orice altă natură, care implică perturbarea stratului de sol sau a subsolului;

6. marcajul zonei de protecție – operațiunea de identificare a limitelor zonei de protecție pe teren, realizată de operatorul de rețea, prin parcurgerea traseului cu executantul lucrării la momentul predării amplasamentului sau prin asistența tehnică acordată ulterior, în conformitate cu normele tehnice emise de ANRE;

7. notificare de excavație – declarația electronică transmisă prin Sistemul Sapă Sigur, prin care autoritatea administrației publice locale emitentă a certificatului de urbanism sau, după caz, beneficiarul ori executantul anunță intenția de a efectua lucrări de excavație într-o zonă care intersectează sau se află în vecinătatea zonei de protecție sau de siguranță a rețelelor de gaze naturale;

8. notificare de începere a execuției – declarația electronică transmisă prin Sistemul Sapă Sigur de către beneficiarul sau executantul lucrării, prin care se anunță data planificată de începere a lucrărilor de execuție, conform legislației privind autorizarea construcțiilor;

9. notificare de finalizare a lucrărilor – declarația electronică transmisă prin Sistemul Sapă Sigur de către executantul lucrării, prin care se confirmă finalizarea lucrărilor de excavație;

10. operatorul de rețea – operatorul conductelor de alimentare din amonte, operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție a gazelor naturale, licențiat de ANRE potrivit Legii nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare;

11. operatorul Sistemului – Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare ANRE, în calitate de autoritate care administrează și gestionează Sistemul Sapă Sigur;

12. proces verbal de predare-primire amplasament – documentul electronic semnat de operatorul de rețea, beneficiar și executant, prin care se atestă realizarea în teren a marcajului zonei

de protecție și transferul amplasamentului către executant, având valoare de act premergător validării Biletului de Săpătură;

13. responsabilul de lucrare – persoana fizică desemnată de executantul lucrării, care răspunde direct de organizarea și executarea lucrărilor de excavație la punctul de lucru și care deține certificatul de absolvire a modulului de instruire „Sapă Sigur” valabil;

14. Sistemul Sapă Sigur – platforma națională digitală destinată notificării, evidenței, monitorizării și controlului tuturor lucrărilor de excavație realizate în zona de protecție și de siguranță a rețelelor de gaze naturale din România;

15. strat tematic – nivelul de informații geospațiale cu conținut specific, integrat în harta digitală, care poate fi suprapus și vizualizat independent sau în corelație cu alte straturi tematice;

16. validarea Biletului de Săpătură – operațiunea prin care operatorul de rețea, după realizarea marcajului zonei de protecție și semnarea procesului verbal de predare-primire amplasament, confirmă în Sistemul Sapă Sigur trecerea Biletului de Săpătură în statutul valid;

17. verificarea marcajului – operațiunea prin care responsabilul de lucrare, înainte de începerea fiecărei săpături individuale în zona de protecție, confirmă vizual prezența, vizibilitatea și integritatea marcajului zonei de protecție realizat de operatorul de rețea;

18. zona de protecție – zona adiacentă obiectivelor din sectorul gazelor naturale, extinsă în spațiu, în care se instituie interdicții privind accesul persoanelor, regimul activităților și al construcțiilor, stabilite prin norme tehnice, în conformitate cu art. 100 pct. 91 din Legea nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare;

19. zona de siguranță – zona adiacentă obiectivelor din sectorul gazelor naturale, extinsă în spațiu, în care se instituie restricții și interdicții, în scopul asigurării funcționării normale și pentru evitarea punerii în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului, stabilite prin norme tehnice, în conformitate cu art. 190 lit. a) și art. 100 pct. 92 din Legea nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

TITLUL II

ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA SISTEMULUI NAȚIONAL SAPĂ SIGUR

CAPITOLUL I

Componentele Sistemului

Art. 6. – Componentele Sistemului Sapă Sigur

(1) Sistemul Sapă Sigur cuprinde:

a) portalul web de notificare, accesibil la adresa www.sapasigur.ro, utilizat de persoanele fizice, persoanele juridice, autoritățile administrației publice centrale și locale, instituțiile publice și operatorii de rețea pentru transmiterea și gestionarea notificărilor de excavație, respectiv pentru solicitarea și obținerea Biletului de Săpătură;

b) aplicația mobilă Sapă Sigur, destinată informării prealabile a persoanelor fizice și juridice cu privire la restricțiile existente în zona de interes, înainte de inițierea procesului de obținere a

certificatului de urbanism, precum și pentru transmiterea notificărilor și monitorizarea statutului Biletelor de Săpătură;

c) harta digitală a culoarelor de protecție și siguranță a rețelelor de gaze naturale, cu acoperire națională, accesibilă publicului în condițiile art. 28;

d) modulul de generare și gestionare a Biletelor de Săpătură, incluzând codul unic BSS, statutul și istoricul fiecărui bilet;

e) baza de date națională a rețelelor de gaze naturale, conținând informații tehnice generale, culoare de protecție și de siguranță, alimentată de operatorii de rețea;

f) registrul național al lucrărilor de excavație realizate în zona de protecție și de siguranță a rețelelor de gaze naturale;

g) registrul național al incidentelor provocate de terți asupra rețelelor de gaze naturale;

h) modulul de instruire online și certificare a responsabililor de lucrare;

i) modulul de control și inspecție, destinat autorităților prevăzute la art. 31;

j) un număr unic de telefon, cu acoperire națională și funcționare permanentă, pentru accesul către operatorii de rețele de gaze naturale din România;

k) tabloul de bord public, accesibil pe portalul web, care prezintă în timp real indicatori de performanță ai Sistemului.

(2) Sistemul Sapă Sigur utilizează date și informații colectate și/sau deținute la nivelul operatorilor de rețea, al autorităților administrației publice centrale și locale, al instituțiilor publice, precum și oricăror altor entități cu competențe în domeniu, care sunt necesare îndeplinirii scopului prevăzut la art. 2.

(3) Autoritățile administrației publice centrale și locale și instituțiile publice care, direct sau prin intermediul structurilor subordonate, coordonate sau aflate sub autoritatea lor, colectează și/sau dețin date sau informații necesare îndeplinirii scopului prevăzut la art. 2, au obligația de a le pune la dispoziția ANRE, în mod gratuit, pe bază de protocol încheiat în termen de 120 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 7. – Interoperabilitatea Sistemului

(1) Sistemul Sapă Sigur se realizează cu respectarea Normelor de referință pentru realizarea interoperabilității în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor, prevăzute de Legea nr. 242/2022, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Sistemul Sapă Sigur se interconectează cu:

a) Platforma națională de interoperabilitate, instituită potrivit Legii nr. 242/2022, cu modificările și completările ulterioare;

b) Infrastructura națională pentru informații spațiale în România – INIS, instituită potrivit Ordonanței Guvernului nr. 4/2010, republicată;

c) componentele sistemelor informatice ale operatorilor de rețea de gaze naturale licențiați de ANRE, necesare îndeplinirii scopului prezentei legi;

d) Sistemul informatic integrat al Inspectoratului de Stat în Construcții;

e) ghișeul unic electronic prevăzut de Legea nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru emiterea certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire;

f) Punctul de contact unic electronic, instituit potrivit Hotărârii Guvernului nr. 922/2010;

g) geo-portalurile administrate de autoritățile administrației publice centrale și locale, pentru integrarea culoarelor de protecție și siguranță ca strat tematic;

h) orice alt sistem informatic al autorităților administrației publice centrale și locale sau al instituțiilor publice, în măsura în care interconectarea este necesară îndeplinirii scopului prevăzut la art. 2.

(3) Pe măsura dezvoltării sistemelor și rețelelor informatice, Sistemul Săpă Sigur se poate interconecta cu alte sisteme de monitorizare și control, prin protocoale încheiate conform art. 6 alin. (3).

(4) Pentru realizarea atribuțiilor specifice prevăzute în actele normative, autoritățile administrației publice centrale și locale și instituțiile publice pot avea acces la datele și informațiile din Sistemul Săpă Sigur, pe bază de protocol încheiat cu ANRE.

(5) Schimbul de date realizat prin intermediul Sistemului Săpă Sigur se supune prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, precum și prevederilor Legii nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 8. – Infrastructura digitală

(1) Sistemul Săpă Sigur este găzduit în cadrul infrastructurii de cloud guvernamental, în conformitate cu politica de migrare în cloud a autorităților administrației publice centrale și locale și a instituțiilor publice stabilită de Autoritatea pentru Digitalizarea României.

(2) Autoritatea pentru Digitalizarea României, denumită în continuare ADR, asigură suportul tehnic și infrastructura necesară pentru găzduirea, operarea și mentenanța Sistemului Săpă Sigur în cloudul guvernamental, în baza unui protocol încheiat cu ANRE în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Cerințele de securitate cibernetică ale Sistemului Săpă Sigur se stabilesc în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență nr. 155/2024 privind instituirea unui cadru pentru securitatea cibernetică a rețelelor și sistemelor informatice din spațiul cibernetic național civil, ale Legii nr. 58/2023 privind securitatea și apărarea cibernetică a României, precum și ale normelor tehnice emise de Directoratul Național de Securitate Cibernetică.

(4) Specificațiile tehnice ale Sistemului, inclusiv cerințele privind disponibilitatea, integritatea, confidențialitatea datelor și nivelurile de serviciu, se aprobă prin ordin comun al președintelui ANRE și al președintelui ADR, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(5) Datele spațiale integrate în Sistemul Săpă Sigur respectă cerințele tehnice stabilite de ANRE prin reglementările specifice, cu integrarea progresivă a prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1089/2010 al Comisiei din 23 noiembrie 2010, a Directivei 2007/2/CE (INSPIRE), transpusă

prin Ordonanța Guvernului nr. 4/2010, republicată, precum și a specificațiilor tehnice naționale stabilite pentru realizarea temelor de date spațiale.

(6) Sistemul Săpă Sigur se realizează cu prioritate prin soluții cloud-first și cloud-nativ, în conformitate cu politicile de digitalizare a serviciilor publice.

CAPITOLUL II

Administrarea Sistemului

Art. 9. – Rolul ANRE privind datele rețelelor

Datele privind traseele exacte ale rețelelor de gaze naturale furnizate de operatorii de rețea potrivit art. 20 au caracter confidențial și sunt accesibile exclusiv ANRE, în calitate de operator al Sistemului. Informațiile puse la dispoziția publicului prin harta digitală se limitează la culorile zonelor de protecție și de siguranță, în condițiile art. 28, fără prezentarea traseului exact al conductelor.

Art. 10. – Operatorul Sistemului

(1) ANRE este operatorul Sistemului Săpă Sigur și răspunde de instituirea, administrarea, dezvoltarea, mentenanța și funcționarea acestuia.

(2) În calitate de operator al Sistemului, ANRE are următoarele atribuții principale:

a) asigură dezvoltarea, implementarea și actualizarea permanentă a Sistemului Săpă Sigur, inclusiv a tuturor componentelor prevăzute la art. 6 alin. (1);

b) elaborează și aprobă, prin ordin al președintelui ANRE, regulamentul de organizare și funcționare a Sistemului, care cuprinde procedurile detaliate de notificare, emitere a Biletului de Săpătură, marcarea zonei de protecție, validare a Biletului de Săpătură, control și raportare, precum și conținutul minim al notificării ex post și procedura de confirmare a Biletului de Săpătură în regim de urgență;

c) asigură funcționarea continuă a Sistemului, cu o disponibilitate de minimum 99,5% din timp, calculată anual, exceptând perioadele planificate de revizie sau mentenanță, anunțate public cu cel puțin 5 zile lucrătoare în avans;

d) gestionează baza de date națională a rețelelor de gaze naturale și asigură actualizarea periodică a hărții digitale;

e) monitorizează respectarea de către operatorii de rețea a obligațiilor de furnizare a datelor și de marcarea zonei de protecție;

f) elaborează și publică anual, până la data de 31 martie, un raport privind funcționarea Sistemului, cuprinzând cel puțin indicatorii prevăzuți la art. 35, și publică trimestrial rapoarte periodice cu datele agregate;

g) aprobă conținutul modulului de instruire online prevăzut la art. 6 alin. (1) lit. h) și certificatele de absolvire;

h) constată contravențiile și aplică sancțiunile prevăzute de prezenta lege, prin personalul împuternicit în acest scop, inclusiv în cooperare cu autoritățile administrației publice locale și cu Inspectoratul de Stat în Construcții;

i) încheie protocoale de colaborare cu autoritățile administrației publice centrale și locale și cu instituțiile publice prevăzute la art. 6 alin. (3) și la art. 7 alin. (4);

j) asigură conformitatea Sistemului cu cerințele de protecție a datelor cu caracter personal, în calitate de operator de date în sensul Regulamentului (UE) 2016/679.

Art. 11. – Rolul Autorității pentru Digitalizarea României

(1) ADR îndeplinește următoarele atribuții în legătură cu Sistemul Sapă Sigur:

a) asigură infrastructura de cloud guvernamental pentru găzduirea și operarea Sistemului, în condițiile protocolului prevăzut la art. 8 alin. (2);

b) asigură conectarea Sistemului la Platforma națională de interoperabilitate, instituită potrivit Legii nr. 242/2022, cu modificările și completările ulterioare;

c) acordă asistență tehnică ANRE pentru integrarea Sistemului cu Nodul de interoperabilitate al administrației publice;

d) avizează specificațiile tehnice ale Sistemului din perspectiva conformității cu Normele de referință pentru realizarea interoperabilității;

e) asigură suportul pentru implementarea mecanismelor de autentificare electronică, semnătură electronică și identificare electronică în cadrul Sistemului, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului;

f) sprijină migrarea și menținerea Sistemului în infrastructura de cloud guvernamental.

(2) Costurile aferente infrastructurii de cloud guvernamental se suportă de la bugetul de stat, prin bugetul ADR, în limita fondurilor aprobate anual cu această destinație.

Art. 12. – Finanțarea Sistemului

(1) Cheltuielile necesare instituirii, dezvoltării și funcționării Sistemului Sapă Sigur se finanțează din:

a) bugetul ANRE;

b) fonduri europene nerambursabile sau din alte programe operaționale;

c) bugetul de stat, prin bugetul ADR, pentru componenta de infrastructură de cloud guvernamental și exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. 11;

d) tarife percepute pentru serviciile prestate prin intermediul Sistemului, stabilite prin ordin al președintelui ANRE;

e) alte surse legal constituite.

(2) Tarifele prevăzute la alin. (1) lit. d) nu pot fi percepute persoanelor fizice care solicită informații generale prin intermediul hărții digitale privind existența culoarelor de protecție și de siguranță și nici persoanelor fizice care efectuează notificări în interes propriu.

(3) Accesul la harta digitală a culoarelor de protecție și siguranță, la nivelul de detaliu accesibil publicului, și la informațiile publice din Sistem este gratuit pentru toate categoriile de utilizatori.

TITLUL III BILETUL DE SĂPĂTURĂ

CAPITOLUL I Înregistrarea proiectelor în Sistemul Sapă Sigur

Art. 13. – Obligația de înregistrare a proiectelor de către autoritățile emitente ale certificatelor de urbanism

(1) Autoritățile administrației publice locale competente potrivit Legii nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau altor legi speciale, au obligația ca, la emiterea certificatului de urbanism pentru orice lucrare care implică excavații, să țină cont de existența sau inexistența în perimetrul unității administrativ-teritoriale a unor obiective sau sisteme din sectorul gazelor naturale și, suplimentar, să verifice prin intermediul Sistemului Sapă Sigur dacă locația proiectului intersectează sau se află în vecinătatea culoarelor zonelor de protecție sau de siguranță ale rețelelor de gaze naturale.

(2) În situația existenței în perimetrul unității administrativ-teritoriale a unor obiective sau sisteme din sectorul gazelor naturale, autoritatea emitentă a certificatului de urbanism are obligația de a:

a) înregistra în Sistemul Sapă Sigur datele primare ale proiectului: beneficiarul, locația proiectului, identificarea operatorului sau operatorilor de rețele de gaze naturale din zona proiectului;

b) menționa în cuprinsul certificatului de urbanism, printre avizele și acordurile necesare, obligația solicitantului de a obține avizul de amplasament de la operatorul sau operatorii de rețele de gaze naturale, precum și obligația obținerii Biletului de Săpătură prin Sistemul Sapă Sigur;

c) notifica automat, prin intermediul Sistemului, operatorul sau operatorii de rețea din zona geografică respectivă cu privire la proiectul înregistrat.

(3) La momentul înregistrării prevăzute la alin. (2) lit. a), Sistemul Sapă Sigur atribuie automat un cod unic BSS proiectului.

(4) Solicitantul se poate informa în prealabil, prin intermediul portalului web sau al aplicației mobile Sapă Sigur, dacă proiectul intenționat a fi realizat se află în zone cu restricții impuse de existența unor rețele de gaze naturale, înainte de inițierea procesului de obținere a certificatului de urbanism.

(5) Prevederile alin. (1)–(3) se aplică, în mod corespunzător, și autorităților administrației publice centrale și instituțiilor publice care, prin legi speciale, au atribuția emiterii de certificate de urbanism.

CAPITOLUL II

Obligația de notificare și obținere a Biletului de Săpătură

Art. 14. – Obligația de notificare prealabilă

(1) Orice persoană fizică sau juridică, de drept public sau de drept privat, care intenționează să efectueze ori să comande lucrări de excavație care se încadrează în domeniul de aplicare prevăzut la art. 3 alin. (1) și (2), are obligația de a obține un Bilet de Săpătură valid înainte de începerea lucrărilor.

(2) Obligația de a obține Biletul de Săpătură revine, după caz:

- a) beneficiarului lucrării de construcții, prin executantul desemnat;
- b) executantului lucrării de excavație;
- c) autorității administrației publice centrale sau locale, pentru lucrările dispuse în regim de urgență în interes public, în condițiile art. 4;
- d) oricărei persoane fizice care intenționează să execute lucrări de excavație în interes propriu.

(3) Este interzisă începerea lucrărilor de excavație în zona de protecție sau de siguranță a rețelelor de gaze naturale fără un Bilet de Săpătură cu statutul valid, cu excepția situațiilor de urgență prevăzute la art. 3 alin. (3) lit. c), alin. (4) și la art. 4.

(4) Procesul de obținere a Biletului de Săpătură se inițiază, pentru lucrările supuse autorizării potrivit Legii nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin înregistrarea proiectului de către autoritatea emitentă a certificatului de urbanism, în condițiile art. 13.

(5) Pentru lucrările nesupuse autorizării, dar care se încadrează în domeniul de aplicare prevăzut la art. 3 alin. (1) și (2), notificarea se realizează direct de către beneficiar sau executant, prin intermediul portalului web sau al aplicației mobile Sapă Sigur.

Art. 15. – Conținutul notificării de excavație

(1) Notificarea de excavație conține cel puțin următoarele informații:

- a) datele de identificare ale beneficiarului lucrării: nume/denumire, cod numeric personal/cod unic de înregistrare, adresă/sediu;
- b) datele de identificare ale executantului lucrării: denumire, cod unic de înregistrare, certificat de înmatriculare, date de contact;
- c) datele de identificare ale responsabilului de lucrare: nume, prenume, act de identitate, numărul și data certificatului de absolvire a modulului de instruire „Sapă Sigur”;
- d) locația exactă a lucrării de excavație, identificată prin coordonate în sistemul național de proiecție Stereografic 1970 și/sau prin adresă administrativă, inclusiv planul de situație;
- e) descrierea naturii și scopului lucrării de excavație, inclusiv adâncimea maximă estimată și metoda de excavație;
- f) datele planificate de începere și de finalizare a lucrărilor de excavație;

g) numărul și data certificatului de urbanism, ale avizului de amplasament emis de operatorul de rețea potrivit Procedurii de emitere a avizului în vederea autorizării executării construcțiilor amplasate în vecinătatea obiectivelor/sistemelor din sectorul petrol și gaze naturale, aprobată prin Ordinul ministrului economiei și comerțului nr. 47/2003, cu modificările și completările ulterioare, ale autorizației de construire sau, după caz, ale oricărui alt act administrativ care autorizează lucrarea;

h) declarația pe propria răspundere a executantului privind cunoașterea și respectarea interdicțiilor prevăzute la art. 190 din Legea nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Verificarea automatizată a intersecției locației declarate a lucrării cu culoarele zonelor de protecție și de siguranță ale rețelelor de gaze naturale se realizează de către Sistem exclusiv pe baza coordonatelor cadastrale exprimate în sistemul național de proiecție Stereografic 1970, în conformitate cu datele din harta digitală.

(3) Formatul electronic al notificării, inclusiv cerințele tehnice privind formatele de date acceptate, se stabilesc prin regulamentul prevăzut la art. 10 alin. (2) lit. b).

CAPITOLUL III

Procedura de emitere a Biletului de Săpătură

Art. 16. – Emiterea Biletului de Săpătură

(1) Pentru lucrările supuse autorizării, Biletul de Săpătură se emite în următoarea succesiune de etape:

a) autoritatea emitentă a certificatului de urbanism înregistrează proiectul în Sistemul Sapă Sigur și notifică operatorul sau operatorii de rețea, potrivit art. 13;

b) solicitantul obține avizul de amplasament de la operatorul sau operatorii de rețea de gaze naturale, în condițiile Procedurii aprobate prin Ordinul ministrului economiei și comerțului nr. 47/2003, cu modificările și completările ulterioare;

c) autoritatea emitentă a autorizației de construire confirmă în Sistemul Sapă Sigur datele proiectului autorizat: beneficiarul, numărul autorizației de construire, locația proiectului, tipul lucrării, obținerea avizului de amplasament de la operatorul sau operatorii de rețea, datele tehnice ale lucrării de excavație și perioada planificată de execuție;

d) Sistemul generează Biletul de Săpătură cu statutul emis după verificarea îndeplinirii cumulative a condițiilor prevăzute la alin. (2).

(2) Biletul de Săpătură se generează de Sistem după îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) notificarea este completă și conformă cu cerințele prevăzute la art. 15;

b) responsabilul de lucrare deține un certificat de absolvire valid al modulului de instruire „Sapă Sigur”;

c) operatorul de rețea a emis avizul de amplasament;

d) au fost achitate, după caz, tarifele aferente.

(3) Biletul de Săpătură devine valid la momentul la care operatorul de rețea confirmă în Sistemul Sapă Sigur îndeplinirea de către beneficiar și executant a obligațiilor prevăzute în avizul de amplasament, precum și realizarea marcajului zonei de protecție și predarea amplasamentului către executant prin proces verbal de predare-primire amplasament.

(4) Pentru lucrările nesupuse autorizării, prevăzute la art. 14 alin. (5), procedura de emitere se adaptează corespunzător prin regulamentul prevăzut la art. 10 alin. (2) lit. b).

(5) În cazul în care verificarea automatizată nu identifică nicio intersecție a locației proiectului cu culoarele zonelor de protecție sau de siguranță, Sistemul generează automat un Bilet de Săpătură cu mențiunea „Zonă liberă – fără restricții gaze naturale”.

Art. 17. – Valabilitatea și statutul Biletului de Săpătură

(1) Biletul de Săpătură este valabil pe perioada cuprinsă între data la care devine valid potrivit art. 16 alin. (3) și data finalizării lucrărilor de excavație declarate în notificare, dar nu mai mult de 120 de zile calendaristice de la data la care a devenit valid.

(2) Prelungirea valabilității Biletului de Săpătură se poate solicita prin Sistemul Sapă Sigur, cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de expirarea termenului de valabilitate, cu reluarea procedurii de marcarea a zonei de protecție de către operatorul de rețea.

(3) Biletul de Săpătură poate avea unul dintre următoarele statute:

a) emis – toate condițiile prevăzute la art. 16 alin. (2) sunt îndeplinite, dar beneficiarul sau executantul nu a transmis încă notificarea de începere a execuției;

b) valid – beneficiarul sau executantul a notificat în Sistem intenția de începere a execuției lucrărilor, iar operatorul de rețea a realizat marcajul zonei de protecție și a semnat procesul verbal de predare-primire amplasament, putând începe lucrările;

c) în execuție – lucrările de excavație sunt în curs de desfășurare, ca urmare a notificării de începere a săpăturii individuale;

d) suspendat – ca urmare a unei măsuri de control dispuse potrivit art. 32;

e) expirat – termenul de valabilitate a fost depășit fără solicitare de prelungire;

f) anulat – ca urmare a constatării unei neconformități grave sau a furnizării de informații false;

g) finalizat – lucrarea de excavație a fost finalizată și executantul a raportat finalizarea în Sistem.

(4) Modificarea statutului Biletului de Săpătură se înregistrează automat în registrul prevăzut la art. 6 alin. (1) lit. f), cu menționarea datei, orei, motivului și a autorității sau persoanei care a dispus modificarea.

(5) Biletul de Săpătură se emite per proiect. Pentru fiecare săpătură individuală din cadrul aceluiasi proiect, executantul are obligația de a transmite notificările operaționale prevăzute la art. 23.

CAPITOLUL IV

Corelarea cu procedura de autorizare a lucrărilor de construcții

Art. 18. – Notificarea de începere a execuției și activarea Biletului de Săpătură

(1) Beneficiarul sau executantul lucrării are obligația de a notifica autoritatea emitentă a autorizației de construire și Inspectoratul de Stat în Construcții cu privire la data de începere a lucrărilor de execuție, potrivit legislației privind autorizarea executării lucrărilor de construcții.

(2) Notificarea prevăzută la alin. (1) se realizează și prin intermediul Sistemului Sapă Sigur, prin transmiterea notificării de începere a execuției.

(3) La momentul transmiterii notificării prevăzute la alin. (2), operatorul sau operatorii de rețea de gaze naturale, împreună cu beneficiarul și executantul lucrării, stabilesc data de realizare a marcajului în teren a zonelor de protecție a rețelei de gaze naturale, în conformitate cu art. 20 alin. (2), și predarea amplasamentului către executant prin proces verbal de predare-primire amplasament.

(4) După realizarea marcajului și predarea amplasamentului, operatorul de rețea activează în Sistemul Sapă Sigur statutul valid al Biletului de Săpătură, în condițiile art. 16 alin. (3) și art. 21 alin. (4).

Art. 19. – Condiționarea autorizației de construire

(1) Emiterea autorizației de construire pentru lucrări care implică excavații în zona de protecție sau de siguranță a rețelelor de gaze naturale este condiționată de prezentarea tuturor avizelor cerute prin certificatul de urbanism, inclusiv a avizului de amplasament emis de operatorul de rețea, și de obținerea Biletului de Săpătură cu statutul emis, generat de Sistemul Sapă Sigur.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică inclusiv lucrărilor exceptate de la autorizare care implică excavații în zona de protecție sau de siguranță a rețelelor de gaze naturale, în sensul în care executantul are obligația obținerii Biletului de Săpătură potrivit art. 14, chiar dacă lucrarea nu necesită autorizație de construire.

TITLUL IV

OBLIGAȚIILE PARTICIPANȚILOR LA SISTEM

CAPITOLUL I

Obligațiile operatorilor de rețea

Art. 20. – Furnizarea și actualizarea datelor

(1) Operatorii de rețea de gaze naturale licențiați de ANRE au obligația de a furniza și de a actualiza în Sistemul Sapă Sigur datele privind:

a) traseele rețelelor de conducte de gaze naturale aflate în exploatare, exprimate în coordonate în sistemul național de proiecție Stereografic 1970, în formatul GIS impus de ANRE;

b) culoarele zonelor de protecție și de siguranță aferente fiecărei conducte, calculate în conformitate cu normele tehnice aprobate prin ordin al președintelui ANRE;

c) caracteristicile tehnice generale ale conductelor: diametru nominal, material, regim de presiune și, după caz, presiune de proiectare, cu mențiunea că adâncimea de îngropare are caracter orientativ și se verifică prin avizul de amplasament;

d) incidentele provocate de terți asupra rețelilor, inclusiv data, locația, cauza, consecințele și, pe măsura disponibilității, costurile estimate ale reparațiilor.

(2) Datele prevăzute la alin. (1) lit. a) referitoare la traseele exacte ale rețelilor au caracter confidențial și sunt accesibile exclusiv ANRE, potrivit art. 9. Informațiile destinate publicului prin harta digitală respectă regimul prevăzut la art. 28.

(3) Datele prevăzute la alin. (1) se furnizează în formatul stabilit prin legislația ANRE aplicabilă și prin regulamentul prevăzut la art. 10 alin. (2) lit. b), cu integrarea progresivă a standardelor INSPIRE și a prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1089/2010, în conformitate cu Ordonanța Guvernului nr. 4/2010, republicată.

(4) Prima încărcare a datelor prevăzute la alin. (1) se realizează în termen de maximum 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi pentru unitățile administrativ-teritoriale incluse în proiectele-pilot și de maximum 12 luni pentru restul rețelilor.

(5) Actualizarea datelor se realizează în termen de maximum 30 de zile de la data punerii în funcțiune a unei noi capacități, de la modificarea sau de la dezafectarea unei capacități existente.

(6) În cazul în care nu există date GIS cu acuratețea prevăzută la alin. (1) lit. a), operatorul de rețea furnizează culoarul de protecție orientativ, cu mențiunea „în curs de actualizare”, și stabilește un plan de ridicare topografică pe care îl comunică ANRE.

(7) Operatorii de rețea actualizează, unde este cazul, informațiile prevăzute la alin. (1), dacă în urma unor acțiuni de monitorizare și analiză a obiectivelor este constatată necesitatea acestor actualizări.

Art. 21. – Răspunsul la notificări, marcajul zonei de protecție și validarea Biletului de Săpătură

(1) Operatorii de rețea au obligația de a participa la procedura de emitere a Biletului de Săpătură prin emiterea avizului de amplasament, în condițiile Procedurii aprobate prin Ordinul ministrului economiei și comerțului nr. 47/2003, cu modificările și completările ulterioare.

(2) La primirea notificării de începere a execuției lucrărilor, transmisă potrivit art. 18, operatorul de rețea are obligația de a efectua marcajul zonei de protecție pe teren în termen de maximum 5 zile lucrătoare, dar nu mai târziu de data planificată de începere a lucrărilor de execuție comunicată de beneficiar sau executant, prin parcurgerea traseului împreună cu executantul și prin alte mijloace stabilite prin avizul de amplasament.

(3) Operatorul de rețea poate utiliza, în plus față de parcurgerea traseului împreună cu executantul, mijloace vizuale standardizate prevăzute prin normele tehnice ANRE, inclusiv țaruși, borne, vopsea de marcaj sau benzi de avertizare, în funcție de natura terenului și a lucrărilor.

(4) După efectuarea marcajului, operatorul de rețea înregistrează în Sistemul Săpă Sigur confirmarea realizării marcajului, inclusiv fotografii georeferențiate ale marcajului efectuat, semnează procesul verbal de predare-primire amplasament și validează în Sistemul Săpă Sigur Biletul de Săpătură, în condițiile art. 16 alin. (3).

(5) Operatorul de rețea are dreptul de a impune, prin avizul de amplasament, condiții tehnice specifice de execuție pentru lucrarea de excavație notificată, în conformitate cu normele tehnice pentru rețelele de distribuție și pentru conductele de transport prevăzute prin ordin al președintelui ANRE.

(6) Operatorul de rețea poate solicita supravegherea lucrărilor de excavație de către personalul propriu calificat, pe cheltuiala executantului lucrării, în cazurile în care distanța dintre punctul de excavație și conducta de gaze naturale este mai mică decât limita stabilită prin normele tehnice prevăzute la alin. (5).

Art. 22. – Raportarea incidentelor

(1) Operatorii de rețea au obligația de a raporta în Sistemul Săpă Sigur, în termen de maximum 48 de ore de la producere, orice incident asupra rețelelor de gaze naturale provocat de lucrări executate de terți, cu privire la care au fost informați, specificând cel puțin: data și ora incidentului, locația, cauza, consecințele pentru alimentarea cu gaze naturale, numărul estimativ de consumatori afectați, numărul persoanelor rănite sau decedate, costul estimat al reparațiilor și existența sau inexistența unui Bilet de Săpătură valid la momentul producerii incidentului.

(2) Datele agregate privind incidentele raportate potrivit alin. (1) se includ în raportul anual al ANRE prevăzut la art. 36, precum și în rapoartele trimestriale publicate pe portalul web al Sistemului.

CAPITOLUL II

Obligațiile executanților de lucrări de excavație

Art. 23. – Notificări operaționale

(1) Executantul lucrării de excavație are obligația de a transmite prin Sistemul Săpă Sigur următoarele notificări operaționale:

a) notificarea de începere a săpăturii individuale, cu cel puțin 48 de ore înainte de începerea efectivă a fiecărei săpături din cadrul proiectului, cu consecința trecerii statutului Biletului de Săpătură în execuție;

b) notificarea de finalizare a săpăturii individuale, în termen de maximum 48 de ore de la finalizarea fiecărei săpături;

c) raportul de finalizare a proiectului, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la finalizarea integrală a lucrărilor de excavație, cu consecința trecerii statutului Biletului de Săpătură în finalizat;

d) orice incident care a afectat rețelele de gaze naturale, specificând cel puțin: data și ora incidentului, locația, cauza și existența sau inexistența unui Bilet de Săpătură valid la momentul producerii incidentului.

(2) Notificarea de începere a săpăturii individuale prevăzută la alin. (1) lit. a) cuprinde cel puțin: localizarea exactă a săpăturii, adâncimea estimată, metoda de excavație, durata estimată și datele de identificare ale responsabilului de lucrare prezent.

(3) La primirea notificării prevăzute la alin. (1) lit. a), Sistemul transmite automat o notificare către operatorul de rețea.

Art. 24. – Obligații generale ale executanților

Executanții lucrărilor de excavație care se încadrează în domeniul de aplicare al prezentei legi au următoarele obligații:

a) să verifice, înainte de începerea oricărei lucrări de excavație, prin intermediul hărții digitale a Sistemului Sapă Sigur, dacă locația lucrării intersectează sau se află în vecinătatea culoarelor zonelor de protecție sau de siguranță ale rețelelor de gaze naturale;

b) să obțină Biletul de Săpătură valid, în condițiile art. 14–16, înainte de începerea lucrărilor;

c) să desemneze un responsabil de lucrare care deține certificatul de absolvire valid al modului de instruire „Sapă Sigur”;

d) să asigure prezența permanentă a responsabilului de lucrare pe șantier pe durata executării lucrărilor de excavație în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale;

e) să notifice operatorul de rețea privind data începerii execuției și să organizeze predarea-primirea amplasamentului;

f) să păstreze și să prezinte, la cererea organelor de control, Biletul de Săpătură valid, în format fizic sau electronic;

g) să respecte condițiile tehnice specifice de execuție impuse de operatorul de rețea prin avizul de amplasament;

h) să protejeze marcajul zonei de protecție pe toată durata lucrărilor și să anunțe imediat operatorul de rețea în cazul deteriorării marcajului;

i) să execute lucrările de excavație exclusiv prin săpătură manuală pe ultimii 0,50 m de adâncime față de generatoarea superioară a conductei, în perimetrul zonei de protecție;

j) să oprească imediat lucrările și să alerteze operatorul de rețea și serviciul de urgență 112 în cazul sesizării unei pierderi de gaze naturale, a unei avarii sau a expunerii accidentale a conductei de gaze;

k) să permită prezența personalului calificat al operatorului de rețea la locul săpăturii, în situația în care operatorul a solicitat acest lucru prin avizul de amplasament emis în condițiile art. 21 alin. (6);

l) să transmită notificările operaționale prevăzute la art. 23.

Art. 25. – Verificarea marcajului și evaluarea impactului

(1) Înainte de începerea efectivă a lucrărilor de excavație în zona de protecție, executantul lucrării, prin responsabilul de lucrare, are obligația de a verifica marcajul zonei de protecție realizat de operatorul de rețea, prin:

a) realizarea de fotografii ale marcajului vizibil pe teren, atașate la dosarul lucrării în Sistemul Sapă Sigur;

b) transmiterea prin Sistemul Sapă Sigur a declarației electronice de confirmare a vizibilității și integrității marcajului.

(2) Înainte de începerea săpăturii individuale în zona de protecție, executantul, prin responsabilul de lucrare, realizează o evaluare a impactului potențial al lucrării de excavație, care cuprinde cel puțin:

a) identificarea nivelului de risc al săpăturii, în funcție de adâncimea, metoda de excavație și distanța față de conducta de gaze naturale;

b) informarea echipei de lucru asupra măsurilor de protecție adoptate.

(3) Modalitățile de verificare a marcajului și de realizare a evaluării impactului se detaliază prin regulamentul prevăzut la art. 10 alin. (2) lit. b).

Art. 26. – Interdicții specifice executanților

Fără a aduce atingere interdicțiilor prevăzute la art. 190 din Legea nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, executanților de lucrări de excavație li se interzice:

a) să înceapă lucrări de excavație în zona de protecție sau de siguranță a rețelelor de gaze naturale fără un Bilet de Săpătură cu statutul valid, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 4;

b) să continue lucrări de excavație cu un Bilet de Săpătură cu statutul suspendat, expirat sau anulat;

c) să execute lucrări de excavație mecanizată la o distanță mai mică decât cea stabilită prin normele tehnice prevăzute la art. 21 alin. (5), fără supravegherea personalului calificat al operatorului de rețea;

d) să deterioreze, să distrugă, să aducă în stare de neîntrebuințare sau să deplaseze marcajul zonei de protecție realizat de operatorul de rețea, precum și marcajele obiectivelor din rețelele de gaze naturale;

e) să continue lucrările după apariția unui incident care a afectat rețelele de gaze naturale, până la avizul operatorului de rețea privind condițiile de reluare;

f) să transmită notificări de excavație cu date false sau incomplete.

CAPITOLUL III

Obligațiile unităților administrativ-teritoriale

Art. 27. – Obligații în procedura de autorizare și control

(1) Unitățile administrativ-teritoriale, prin structurile tehnice de specialitate din cadrul aparatului de specialitate al primarului, au următoarele obligații:

a) să țină cont de existența sau inexistența obiectivelor sau sistemelor din sectorul gazelor naturale pe raza unității administrativ-teritoriale și să verifice în Sistemul Sapă Sigur, la emiterea certificatelor de urbanism pentru lucrări care implică excavații, dacă locația proiectului intersectează sau se află în vecinătatea culoarelor zonelor de protecție sau de siguranță ale rețelelor de gaze naturale; în situația existenței unor astfel de obiective sau sisteme, să impună solicitantului obligația de a obține avizul de amplasament de la operatorul sau operatorii de rețele de gaze naturale și să înregistreze proiectul în Sistem, în conformitate cu art. 13;

b) să informeze solicitantul cu privire la posibilitatea de a consulta harta digitală a culoarelor de protecție și siguranță, accesibilă prin portalul web și aplicația mobilă Sapă Sigur, înainte de inițierea procesului de obținere a certificatului de urbanism;

c) să condiționeze emiterea autorizațiilor de construire de prezentarea avizului de amplasament emis de operatorul de rețea și a Biletului de Săpătură cu statutul emis, în conformitate cu art. 19 alin. (1);

d) să confirme în Sistemul Sapă Sigur datele proiectelor autorizate, în conformitate cu art. 16 alin. (1) lit. c);

e) să asigure, prin poliția locală și prin personalul specializat din cadrul aparatului propriu, controlul respectării prevederilor prezentei legi pe raza unității administrativ-teritoriale;

f) să organizeze sau să sprijine, în colaborare cu operatorii de rețea și cu asociațiile profesionale din domeniu, campanii periodice de informare a populației privind riscurile excavațiilor necorespunzătoare și modul de utilizare a Sistemului Sapă Sigur.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică, în mod corespunzător, și autorităților administrației publice centrale și instituțiilor publice care, prin legi speciale, au atribuția emiterii de certificate de urbanism sau autorizații de construire.

TITLUL V

HARTA DIGITALĂ ȘI BAZA DE DATE NAȚIONALĂ

Art. 28. – Harta digitală a culoarelor de protecție și siguranță

(1) Harta digitală prevăzută la art. 6 alin. (1) lit. c) este componentă a Infrastructurii naționale pentru informații spațiale – INIS, instituită potrivit Ordonanței Guvernului nr. 4/2010, republicată, și se realizează cu respectarea specificațiilor de interoperabilitate prevăzute de Directiva 2007/2/CE, de Regulamentul (UE) nr. 1089/2010 și de specificațiile tehnice naționale stabilite pentru realizarea temelor de date spațiale.

(2) Harta digitală cuprinde următoarele straturi tematice:

a) reprezentarea grafică a culoarelor zonelor de protecție și de siguranță aferente rețelelor de gaze naturale, cu diferențiere vizuală în funcție de tipul de rețea: transport, distribuție, alimentare din amonte;

b) localizarea incidentelor înregistrate conform art. 22, la nivel de unitate administrativ-teritorială;

- c) localizarea, la nivel agregat, a lucrărilor de excavație cu Bilet de Săpătură activ;
- d) datele de contact ale operatorului de rețea competent pentru fiecare zonă;
- e) delimitarea unităților administrativ-teritoriale;
- f) seturile tematice cadastrale corespunzătoare temelor prevăzute în anexele nr. 1–3 la Ordonanța Guvernului nr. 4/2010, republicată, integrate prin interoperabilitate cu INIS.

(3) Harta digitală asigură diferențierea nivelurilor de acces la informații, după cum urmează:

a) nivelul public general – accesibil oricărui utilizator, în mod gratuit, cuprinzând informații generale privind existența sau inexistența culoarelor zonelor de protecție și de siguranță aferente rețelelor de gaze naturale pe raza unei localități și datele de contact ale operatorilor;

b) nivelul public extins – accesibil persoanelor fizice și juridice care fac dovada unui drept de proprietate sau a unui alt drept real ori a unui interes legitim asupra unui imobil identificat prin număr de carte funciară, cuprinzând culoarele zonelor de protecție și de siguranță pe terenul respectiv;

c) nivelul de editare – accesibil operatorilor de rețea licențiați, pentru încărcarea și actualizarea datelor proprii și pentru extragerea de rapoarte pentru datele din zona delimitată pentru care dețin licență, necesare în scopuri operaționale;

d) nivelul de administrare – accesibil exclusiv ANRE, cuprinzând traseele exacte ale rețelelor și datele tehnice detaliate.

(4) Harta digitală este accesibilă publicului, în condițiile alin. (3), pe portalul web al Sistemului Sapă Sigur, prin aplicația mobilă Sapă Sigur și prin serviciile de vizualizare și descărcare aferente seturilor de date spațiale corespunzătoare temelor prevăzute în anexele nr. 1–3 la Ordonanța Guvernului nr. 4/2010, republicată.

(5) Harta digitală oferă utilizatorilor funcționalități de:

a) vizualizare și căutare a culoarelor de protecție și siguranță în funcție de localizarea curentă sau numărul de carte funciară;

b) consultare a informațiilor asociate fiecărui culoar de protecție și siguranță aferent obiectivelor din sectorul gazelor naturale, de pe un anumit amplasament identificat prin număr de carte funciară;

c) analiză a intersecțiilor dintre un amplasament declarat, identificat prin număr de carte funciară, și culoarele zonelor de protecție și siguranță;

d) descărcare a datelor publice, în formatele GIS standardizate.

(6) Nivelul de detaliu al informațiilor accesibile publicului și eventualele restricții de acces la datele cu caracter sensibil din punctul de vedere al securității naționale se stabilesc prin ordin al președintelui ANRE, cu avizul conform și prealabil al Consiliului Suprem de Apărare a Țării, în termen de 8 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(7) Harta digitală se integrează ca strat tematic în geo-portalurile administrate de autoritățile administrației publice locale, prin mecanismele de interoperabilitate prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. g).

Art. 29. – Baza de date națională

(1) Baza de date națională a rețelelor de gaze naturale cuprinde totalitatea informațiilor furnizate de operatorii de rețea potrivit art. 20 și se gestionează de ANRE.

(2) ANRE este administratorul registrului de bază al rețelelor de gaze naturale, în sensul prevederilor art. 3 lit. b) din Legea nr. 242/2022, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Datele din baza de date națională constituie date primare, în sensul art. 3 lit. e) din Legea nr. 242/2022, cu modificările și completările ulterioare, și prevalează în fața datelor colectate de alte autorități ale administrației publice centrale și locale sau de instituții publice.

(4) Datele și informațiile din baza de date națională se furnizează în format GIS conform structurii standardizate stabilite prin regulamentul prevăzut la art. 10 alin. (2) lit. b), asigurând interoperabilitatea cu sistemele informatice ale autorităților administrației publice centrale și locale și ale instituțiilor publice.

TITLUL VI INSTRUIREA ȘI CERTIFICAREA

Art. 30. – Modulul de instruire online „Sapă Sigur”

(1) Modulul de instruire online „Sapă Sigur” este o componentă a Sistemului Sapă Sigur, accesibilă gratuit prin portalul web, destinată formării responsabililor de lucrare cu privire la riscurile specifice excavațiilor în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale.

(2) Conținutul modulului de instruire se aprobă prin ordin al președintelui ANRE și cuprinde cel puțin:

a) noțiuni generale privind rețelele de gaze naturale: tipuri de conducte, presiuni de proiectare, presiuni de operare, regimuri de presiune și riscuri specifice;

b) zonele de protecție și de siguranță: reglementare, delimitare, restricții și interdicții, cu referire la normele tehnice aprobate prin ordin al președintelui ANRE privind proiectarea, executarea și exploatarea sistemelor de alimentare cu gaze naturale, conductelor de transport gaze naturale și conductelor de alimentare din amonte, cu modificările și completările ulterioare;

c) procedura de notificare și de obținere a Biletului de Săpătură prin Sistemul Sapă Sigur, inclusiv diferențierea între procedura pentru lucrările supuse autorizării și procedura pentru lucrările nesupuse autorizării;

d) regulile de bază privind protecția angajaților și a rețelelor de gaze naturale în timpul lucrărilor de excavație;

e) procedurile aplicabile în cazul incidentelor: oprirea lucrărilor, alertarea serviciilor de urgență, evacuarea;

f) prezentarea de cazuri reale de incidente, reconstruiri ale evenimentelor și lecții învățate, inclusiv prin materiale video și simulări 3D;

g) responsabilitățile legale ale executanților și sancțiunile aplicabile.

(3) Promovarea modulului de instruire se finalizează prin susținerea unui test de evaluare. Certificatul de absolvire se eliberează electronic, prin intermediul Sistemului, și are o valabilitate de 2 ani de la data emiterii.

(4) Deținerea unui certificat de absolvire valid este condiție obligatorie pentru desemnarea ca responsabil de lucrare și, implicit, pentru eliberarea Biletului de Săpătură, potrivit art. 16 alin. (2) lit. b).

TITLUL VII

CONTROLUL ȘI INSPECȚIA

Art. 31. – Autoritățile de control

(1) Controlul respectării prevederilor prezentei legi se realizează de către:

- a) personalul ANRE împuternicit prin decizie a președintelui ANRE;
- b) Inspectoratul de Stat în Construcții, pentru lucrările de construcții autorizate potrivit Legii nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- c) poliția locală și personalul specializat din cadrul aparatului de specialitate al autorităților administrației publice locale, pe raza unităților administrativ-teritoriale;
- d) organele de poliție ale Ministerului Afacerilor Interne, în limitele competențelor legale.

(2) Autoritățile prevăzute la alin. (1) au acces la modulul de control și inspecție al Sistemului Sapă Sigur, pe baza protocoalelor prevăzute la art. 7 alin. (4), și pot verifica în timp real statutul Biletelor de Săpătură.

(3) Personalul de control prevăzut la alin. (1) constată contravențiile și aplică sancțiunile prevăzute de prezenta lege.

Art. 32. – Oprirea lucrărilor

(1) Autoritățile de control prevăzute la art. 31 alin. (1), precum și personalul autorizat al operatorilor sistemelor de distribuție a gazelor naturale și al operatorului Sistemului Național de Transport, dispun, prin orice mijloace, oprirea imediată a lucrărilor de excavație în următoarele situații:

- a) executantul nu prezintă un Bilet de Săpătură valid;
- b) Biletul de Săpătură prezentat are statutul suspendat, expirat sau anulat;
- c) lucrările de excavație se execută în afara perimetrului sau în afara perioadei menționate în Biletul de Săpătură;
- d) responsabilul de lucrare nu este prezent la punctul de lucru sau nu deține certificat de absolvire valid al modulului de instruire „Sapă Sigur”;
- e) marcajul zonei de protecție a fost deteriorat, distrus sau deplasat, iar executantul nu a anunțat operatorul de rețea;
- f) executantul nu respectă condițiile tehnice specifice de execuție impuse de operatorul de rețea prin avizul de amplasament.

(2) Măsura de oprire a lucrărilor se dispune prin proces-verbal și se înregistrează imediat în Sistemul Sapă Sigur, cu consecința modificării statutului Biletului de Săpătură în suspendat, potrivit art. 17 alin. (3) lit. d).

(3) Reluarea lucrărilor se poate dispune numai după remedierea cauzelor care au stat la baza opririi și, după caz, după revalidarea Biletului de Săpătură.

(4) Operatorii de rețea exercită dreptul prevăzut la alin. (1) în corelare cu prevederile art. 114 din Legea nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

TITLUL VIII

CONTRAVENȚII ȘI SANCTIUNI

Art. 33. – Contravenții

Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiuni:

1. executarea de lucrări de excavație în zona de protecție sau de siguranță a rețelelor de gaze naturale fără un Bilet de Săpătură cu statut valid, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 4;
2. continuarea lucrărilor de excavație cu un Bilet de Săpătură cu statut suspendat, expirat sau anulat;
3. executarea de lucrări de excavație în afara perimetrului sau în afara perioadei menționate în Biletul de Săpătură;
4. transmiterea de notificări de excavație cu date false sau incomplete;
5. lipsa responsabilului de lucrare de la punctul de lucru pe durata executării lucrărilor de excavație în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale;
6. desemnarea ca responsabil de lucrare a unei persoane care nu deține certificat de absolvire valid al modului de instruire „Sapă Sigur”;
7. deteriorarea, distrugerea, aducerea în stare de neîntrebuințare sau deplasarea marcajului obiectivelor din rețelele de gaze naturale, inclusiv a marcajului zonei de protecție realizat de operatorul de rețea;
8. nerespectarea condițiilor tehnice specifice de execuție impuse de operatorul de rețea prin avizul de amplasament;
9. nerespectarea obligației de executare a săpăturii manuale pe ultimii 0,50 m de adâncime față de generatoarea superioară a conductei, în perimetrul zonei de protecție, prevăzute la art. 24 lit. i);
10. nerespectarea obligației de oprire imediată a lucrărilor și de alertare în cazul sesizării unei pierderi de gaze naturale, avarii sau expuneri accidentale a conductei de gaze;
11. nerespectarea de către operatorul de rețea a obligației de efectuare a marcajului în termenul prevăzut la art. 21 alin. (2);
12. nerespectarea de către operatorul de rețea a obligației de furnizare a datelor prevăzute la art. 20 alin. (1), în termenele și condițiile stabilite;

13. nerespectarea de către operatorul de rețea a obligației de raportare a incidentelor, prevăzute la art. 22;

14. nerespectarea de către autoritățile administrației publice locale a obligațiilor prevăzute la art. 13 și art. 27 alin. (1) lit. a)–d);

15. nerespectarea de către executant a obligațiilor de transmitere a notificărilor operaționale prevăzute la art. 23;

16. obstrucționarea sau refuzul de a permite accesul autorităților de control prevăzute la art. 31 la punctul de lucru sau refuzul de a prezenta documentele solicitate;

17. invocarea regimului de urgență prevăzut la art. 4 în absența îndeplinirii cumulative a condițiilor prevăzute la art. 4 alin. (1).

Art. 34. – Sancțiuni

(1) Contravențiile prevăzute la art. 33 se sancționează după cum urmează:

a) faptele prevăzute la pct. 1, 2, 3, 10 și 16, cu amendă de la 25.000 lei la 100.000 lei, pentru persoane juridice, și de la 5.000 lei la 25.000 lei, pentru persoane fizice;

b) faptele prevăzute la pct. 4, 7, 8 și 9, cu amendă de la 15.000 lei la 75.000 lei, pentru persoane juridice, și de la 3.000 lei la 15.000 lei, pentru persoane fizice;

c) faptele prevăzute la pct. 5, 6 și 15, cu amendă de la 5.000 lei la 30.000 lei, pentru persoane juridice, și de la 1.000 lei la 5.000 lei, pentru persoane fizice;

d) faptele prevăzute la pct. 11, 12 și 13, cu amendă de la 50.000 lei la 200.000 lei, aplicabilă operatorului de rețea;

e) fapta prevăzută la pct. 14, cu amendă de la 10.000 lei la 50.000 lei, aplicabilă unității administrativ-teritoriale;

f) fapta prevăzută la pct. 17, cu amendă în cuantum dublu față de cel prevăzut la lit. a).

(2) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) se aplică independent de obligația executantului sau, după caz, a beneficiarului lucrării de a suporta costurile de reparație a eventualelor daune provocate rețelelor de gaze naturale, potrivit dreptului comun.

(3) Sancțiunile contravenționale se aplică cumulativ cu măsura opririi lucrărilor dispusă potrivit art. 32, atunci când este cazul.

(4) Pentru săvârșirea în mod repetat a faptelor contravenționale prevăzute la art. 33 pct. 1–10 și 15, valoarea sancțiunilor prevăzute la alin. (1) lit. a), b) și c) se dublează.

(5) Prin contravenție săvârșită în mod repetat se înțelege săvârșirea de cel puțin două ori a aceleiași fapte contravenționale, în decursul a 12 luni consecutive.

(6) Pentru contravențiile săvârșite în mod repetat, Sistemul Sapă Sigur emite notificări automate către ANRE și Inspectoratul de Stat în Construcții.

(7) Contravențiilor prevăzute de prezenta lege le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, în măsura în care prezenta lege nu dispune altfel.

(8) Cuantumul amenzilor prevăzute la alin. (1) se actualizează prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ANRE, în funcție de rata inflației comunicată de Institutul Național de Statistică.

(9) Nu se aplică sancțiuni pentru faptele privind obligațiile legate de Sistemul Sapă Sigur în perioada în care Sistemul nu funcționează, în condițiile art. 10 alin. (2) lit. c).

TITLUL IX

RAPORTARE, INDICATORI DE PERFORMANȚĂ ȘI TABLOUL DE BORD PUBLIC

Art. 35. – Tabloul de bord public

Tabloul de bord public prevăzut la art. 6 alin. (1) lit. k) afișează în timp real cel puțin următorii indicatori:

- a) numărul total de Bilete de Săpătură emise, pe statute și pe zone geografice;
- b) numărul de notificări în curs de procesare;
- c) timpul mediu de emisie a Biletelor de Săpătură, pe fiecare operator de rețea;
- d) timpul mediu de realizare a marcajului zonei de protecție de către fiecare operator de rețea;
- e) timpul mediu de validare a marcajului de către operatorul rețelei de gaze naturale;
- f) numărul și localizarea, la nivel agregat, a incidentelor înregistrate în registrul prevăzut la art. 6 alin. (1) lit. g);
- g) numărul de controale efectuate și de sancțiuni aplicate.

Art. 36. – Raportul anual și rapoartele trimestriale

(1) ANRE elaborează și publică anual, până la data de 31 martie, raportul privind funcționarea Sistemului Sapă Sigur pentru anul calendaristic anterior.

(2) Raportul anual cuprinde cel puțin:

- a) indicatorii prevăzuți la art. 35, agregați pe anul calendaristic anterior, cu comparație față de anii anteriori;
- b) analiza evoluției numărului și gravității incidentelor provocate de terți, în corelație cu gradul de utilizare a Sistemului;
- c) evaluarea conformării operatorilor de rețea cu obligațiile privind furnizarea datelor și respectarea termenelor de marcare;
- d) evaluarea conformării executanților cu obligația de notificare și obținere a Biletului de Săpătură;
- e) datele agregate privind incidentele raportate de operatorii de rețea, potrivit art. 22;
- f) propuneri de îmbunătățire a cadrului normativ și a funcționării Sistemului.

(3) ANRE publică, trimestrial, pe portalul web al Sistemului Sapă Sigur, rapoarte periodice cuprinzând datele agregate privind incidentele raportate de operatorii de rețea și indicatorii de performanță prevăzuți la art. 35.

(4) Raportul anual se transmite comisiilor de specialitate din Parlamentul României, Guvernului și se publică pe portalul web al Sistemului Săpă Sigur.

Art. 37. – Impactul asupra indicatorilor de performanță ai operatorilor

ANRE include în standardele de performanță pentru activitățile de transport și distribuție a gazelor naturale, emise potrivit Legii nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, indicatori specifici privind:

- a) timpul mediu de răspuns la notificările primite prin Sistemul Săpă Sigur;
- b) timpul mediu de realizare a marcajului zonei de protecție;
- c) numărul de incidente provocate de terți raportat la lungimea rețelei operate;
- d) gradul de acoperire și acuratețe al datelor furnizate în baza de date națională a Sistemului.

Art. 38. – Criterii de performanță

ANRE monitorizează performanța Sistemului Săpă Sigur prin raportare la următoarele criterii cuantificabile:

- a) reducerea cu cel puțin 50% a numărului de incidente provocate de terți asupra rețelelor de gaze naturale, în termen de 5 ani de la implementarea integrală a Sistemului;
- b) atingerea unui grad de conformare de cel puțin 75% din totalul proiectelor de excavație din zonele de protecție și siguranță care dețin Bilet de Săpătură valid, în termen de 3 ani de la implementarea integrală;
- c) reducerea timpului mediu de realizare a marcajului zonei de protecție de către operatorii de rețea;
- d) creșterea numărului de verificări ale hărții digitale de către persoanele fizice și juridice;
- e) reducerea timpului mediu de emisie a Biletelor de Săpătură.

TITLUL X DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Art. 39. – Implementarea etapizată

(1) Implementarea Sistemului Săpă Sigur se realizează etapizat, după cum urmează:

a) Etapa I – pregătire și pilotare, cu o durată de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, care cuprinde: 1. dezvoltarea infrastructurii informatice; 2. prima încărcare a datelor de către operatorii de rețea potrivit art. 20 alin. (4), în termen de 3 luni de la dezvoltarea infrastructurii informatice pentru proiectele-pilot și de 12 luni pentru restul rețelelor; 3. aprobarea regulamentului și a normelor tehnice secundare; 4. implementarea proiectelor-pilot la nivelul municipiului București și al municipiului Medias;

b) Etapa a II-a – implementare în municipii, cu o durată de 12 luni de la finalizarea Etapei I, care cuprinde extinderea Sistemului la toate municipiile reședință de județ;

c) Etapa a III-a – implementare națională, cu o durată de 12 luni de la finalizarea Etapei a II-a, care cuprinde extinderea Sistemului pe întreg teritoriul României, la toate unitățile administrativ-teritoriale cu rețele de gaze naturale.

(2) Obligația de notificare și de obținere a Biletului de Săpătură prevăzută la art. 14 devine efectivă:

a) după împlinirea unui termen de 60 de zile de la data finalizării Etapei I prevăzute la alin. (1) lit. a), pentru unitățile administrativ-teritoriale incluse în proiectele-pilot, sau de la data comunicării de către ANRE a finalizării Etapei I, în situația în care această dată este ulterioară;

b) după împlinirea unui termen de 60 de zile de la data finalizării Etapei a II-a prevăzute la alin. (1) lit. b), pentru toate municipiile reședință de județ, sau de la data comunicării de către ANRE a finalizării Etapei a II-a, în situația în care această dată este ulterioară;

c) după împlinirea unui termen de 60 de zile de la data finalizării Etapei a III-a prevăzute la alin. (1) lit. c), pentru întregul teritoriu național, sau de la data comunicării de către ANRE a finalizării Etapei a III-a, în situația în care această dată este ulterioară.

(3) Costurile operatorilor de rețea legate de dezvoltarea și implementarea Sistemului Săpă Sigur și de îndeplinirea obligațiilor impuse în sarcina operatorilor prin prezenta lege se recunosc de către ANRE în tarifele reglementate de transport și de distribuție a gazelor naturale, conform principiului costurilor justificate prevăzut de Legea nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 40. – Normele de aplicare

(1) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, ANRE aprobă, prin ordin al președintelui:

a) specificațiile tehnice ale Sistemului, cu avizul ADR, prevăzute la art. 8 alin. (4);

b) regulamentul de organizare și funcționare a Sistemului Săpă Sigur, prevăzut la art. 10 alin. (2) lit. b);

c) normele privind procedura de marcarea a zonei de protecție pe teren, prevăzute la art. 21 alin. (3);

d) conținutul modulului de instruire online „Săpă Sigur”, prevăzut la art. 30 alin. (2);

e) nivelul de detaliu al informațiilor accesibile publicului pe harta digitală, prevăzut la art. 28 alin. (6);

f) procedura de verificare a marcajului și de evaluare a impactului, prevăzută la art. 25 alin. (3).

(2) Ordinele prevăzute la alin. (1) se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 41. – Completarea avizului de amplasament

În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Ministerul Energiei, prin direcțiile de specialitate, modifică și completează Procedura de emitere a avizului în vederea autorizării executării construcțiilor amplasate în vecinătatea obiectivelor/sistemelor din sectorul petrol și gaze naturale, aprobată prin Ordinul ministrului economiei și comerțului nr. 47/2003, cu

modificările și completările ulterioare, prin introducerea obligației de includere în avizul de amplasament a mențiunii privind necesitatea obținerii Biletului de Săpătură prin Sistemul Sapă Sigur, în cazul lucrărilor care implică excavații în zona de protecție sau de siguranță a rețelelor de gaze naturale.

Art. 42. – Modificări ale Legii nr. 123/2012

Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

La articolul 190, după litera d) se introduce o nouă literă, litera e), cu următorul cuprins:

„e) să efectueze lucrări de excavație în zona de protecție a obiectivelor de gaze naturale fără un Bilet de Săpătură valid emis prin Sistemul național Sapă Sigur, instituit potrivit legii speciale.”

Art. 43. – Campanii de informare

(1) ANRE, în colaborare cu operatorii de rețea, cu autoritățile administrației publice locale și cu asociațiile profesionale din domeniu, organizează campanii de informare și conștientizare adresate populației, autorităților administrației publice locale, dezvoltatorilor și executorilor de lucrări de construcții, privind Sistemul Sapă Sigur și riscurile excavațiilor necorespunzătoare.

(2) Materialele de informare, inclusiv materiale video, simulări 3D, aplicații interactive și prezentări de cazuri reale de incidente, se publică pe portalul web al Sistemului Sapă Sigur și se pun gratuit la dispoziția unităților administrativ-teritoriale. Costurile operatorilor de rețea aferente participării la campaniile de informare se recunosc de către ANRE în tarifele reglementate de transport și de distribuție a gazelor naturale.

(3) Campaniile de informare promovează cultura percepției riscului, prin prezentarea consecințelor concrete ale incidentelor asupra vieții, sănătății și bunurilor cetățenilor.

Art. 44. – Extensibilitatea Sistemului

În termen de 24 de luni de la finalizarea Etapei a III-a prevăzute la art. 39 alin. (1) lit. c), Guvernul, la propunerea ANRE și cu consultarea autorităților de reglementare competente, analizează oportunitatea extinderii Sistemului Sapă Sigur la alte categorii de infrastructură subterană, potrivit art. 1 alin. (4), și prezintă Parlamentului un raport însoțit, după caz, de un proiect de lege.

Art. 45. – Intrarea în vigoare

Prezenta lege intră în vigoare la 90 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

**PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
SENATULUI**

PREȘEDINTELE